პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК и ТК КП ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 226 (9694) | ხუთშაბათი, 24 სექტემბერი, 1953 წ. | ფასი 20 კაპ.

დღეს ნომერში:

პარტიის მოწოდების პასუხად (1-ლი გვერდი).

ბრძანებულება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა (1-ლი გვერდი).

პარტიული ცხოვრება. — ქუთაისის საქალაქო კომიტეტი სუსტად ხელმძღვანელობს მცირერიცხოვან პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს (მე-2 გვერდი).

პასუხი შეკითხვაზე. — რა არის ნაციონალური შემოსავალი? (მე-2 გვერდი).

ამერიკაკავკასიის რესპუბლიკებში (მე-2 გვერდი).

საყურადღებო „წვრილმანები“ (მე-2 გვერდი).

სსრ კავშირის დელეგაციის მეთაურის ამხ. ვ. ვ. ფეშინსკის სიტყვა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მე-8 სესიის 21 სექტემბრის პლენარულ სხდომაზე ახალი მსოფლიო ომის საფრთხის თაობაზე, ხალხთა და საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელების ღონისძიებათა შესახებ (მე-3 და მე-4 გვერდი).

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მე-8 სესია (მე-4 გვერდი).

კორეაში დაზავების სამხედრო კომისიის სხდომაზე (მე-4 გვერდი).

მრეწველობის მუშაკთა პატრიოტული მოვალეობა

საბჭოთა ხალხი განიცდის პოლიტიკური და საწარმოო აქტივობის დიდ აღმავლობას, რომელიც გამოიწვია საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დადგენილებამ „სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა შეაჯამა პარტია და საბჭოთა ხალხი იმისათვის ბრძოლის ვრცელი პროგრამით, რომ შემდგომ განვითარდეს სოციალისტური სოფლის მეურნეობა, შეიქმნას სურსათის სიუხვე მოსახლეობისათვის და ნედლეულისა მსუბუქი და კვების მრეწველობისათვის.

მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის ყველა დარგის კვეთრი აღმავლობისათვის ბრძოლა უმნიშვნელოვანესი საერთო-სახალხო ამოცანაა. ამ ამოცანის წარმატებით გადაწყვეტაში კოლმეურნეობების, მტს-ებისა და საბჭოთა მეურნეობების მშრომელებთან ერთად დიდი როლი უნდა შეასრულონ მრეწველობის მუშაკებმა. გლეხობასთან ურღვევი ძმური კავშირით გაერთიანებულ საბჭოთა მუშებსა და ინტელიგენციას სოფლის მეურნეობის განვითარების ამოცანები თავიანთ საკუთარ და ღვიძლ საქმედ მიაჩნიათ.

ამჟამად ჩვენი ქვეყნის საწარმოებში იმართება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის შედეგების განხილვისადმი მიძღვნილი კრებები და საუბრები. ერთსულოვნად იწონებენ რა პლენუმის გადაწყვეტილებებს, საწარმოთა კოლექტივები ვალდებულებას კისრულობენ დაეხმარონ სოფლის მეურნეობის მუშაკებს იმაში, რომ გააძლიერონ მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის განვითარების ტემპი და უახლოეს 2-3 წელიწადში მკვეთრად გაადიდონ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოება.

უნდა აღინიშნოს მშრომელთა მრავალი წინადადების საქმიანი, კონკრეტული ხასიათი. მთავარი ყურადღება ექცევა სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და იარაღების წარმოების სახელმწიფო დავალებათა უაღრესი წარმატებით შესრულების გზების გამონახვას, სოფლის მეურნეობის მომარაგებას მინერალური სასუქებითა და ზჰამქიმიკატებით, ნავთობისა სხვადასხვა პროდუქტებით, ლითონითა და სათადარიგო ნაწილებით, ხე-ტყითა და საშენი მასალებით — ყოველივე ამით, რაც საჭიროა კოლმეურნეობების, მტს-ებისა და საბჭოთა მეურნეობების წარმატებით მუშაობისათვის.

ბევრი საწარმოს მუშაკები თავიანთ წინადადებებსა და ვალდებულებებს განამტკიცებენ პრაქტიკული საქმეებით, სოფლის მეურნეობის დაკვეთების სანიმუშოდ შესრულებით. მოსკოვის ქარხანა „კრასნი პროლეტარის“ კოლექტივი ისწრაფვის მიმდინარე წლის დამლევამდე გააკეთოს თითქმის ათასხუთასი სრულყოფილი ჩარხი მტს-ების სახელოსნოების მოსამარაგებლად. ქალაქ ლენინგრადის კიროვის ქარხნის მუშაკები წარმატებით ასრულებენ ტრაქტორის სათადარიგო ნაწილების მიწოდების გეგმას. დიდი ნაყოფიერებით შრომობენ ხარკოვის სატრაქტორო ქარხნის მუშები, ინჟინრები და ტექნიკოსები. მინერალური სასუქების გამოშვებას ადიდებენ ვოსკრესენსკის კომბინატის, მოლოტოვის ქიმიური ქარხნისა და სხვა საწარმოთა კოლექტივები.

ასეთი მაგალითები შეიძლებოდა მეტი მოგვეყვანა. მაგრამ მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ ყოველივე ეს მხოლოდ დასაწყისია იმ დიდი მუშაობისა, რომელიც შესასრულებელი გვაქვს მრეწველობის ყველა დარგში. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დადგენილებით დაწესებულია სოფლის მეურნეობისათვის საჭირო ტრაქტორებისა და სხვა მანქანების წარმოების დიდი დავალებანი. დადგენილებაში ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ საჭიროა შეიქმნას მანქანების სისტემა, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს სოფლის მეურნეობის კულტურების მოყვანის კომპლექსური მექანიზაცია. ამასთან გათვალისწინებულ უნდა იქნას ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა ზონის სხვადასხვაგვარი ბუნებრივი და სამეურნეო პირობები.

ამჟამად ამ ამოცანების გადასაწყვეტად უნდა წარიმართოს სათანადო მანქანათმშენებელი ქარხნების, საკონსტრუქტორო ბიუროებისა და სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტების მუშაკთა ღონისძიებანი. კერძოდ, მათ უნდა შექმნან მარცვლეულის მეურნეობისათვის მანქანები, რომლებიც საშუალებას იძლევა მოვახდინოთ მოსავლის აღების შემდეგ კალოზე მარცვლეულის დამუშავების, ნახორაცა და ნამჯის აღება-დაწვნევის, ნიადაგში ორგანული და მინერალური სასუქების შეტანის შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაცია. საკვების წარმოების დარგში უნდა შეიქმნას საშუალებანი ისეთ სამუშაოთა მექანიზაციისათვის, როგორიც არის თივის დაზვინვა. სერიოზული ყურადღება უნდა მიექცეს ბაზმის, შაქრის ჭარხლის, სელის, კარტოფილის, ბოსტნეულისა და სხვა კულტურების მოყვანისა და აღების კომპლექსურ მექანიზაციას და ამისათვის საჭირო მანქანების შემდგომ გაუმჯობესებას.

სოფლის მეურნეობის ტექნიკური ბაზის შემდგომი განმტკიცების ინტერესები მოითხოვს ყოველმხრივ გაუმჯობესდეს სტალინგრადის, ჩელიაბინსკისა და სხვა სატრაქტორო ქარხნების, აგრეთვე ისეთი ქარხნების მუშაობა, როგორიც არის როსტოვის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებელი ქარხანა, ალტაის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებელი ქარხანა, ქარხანა „კრასნაია ზვეზდა“ (ქალაქი კიროვოგრადი), ლიუბერცის, ტაგანროგის ქარხნები, რომლებიც სოფლის მეურნეობის დიდმნიშვნელოვან დაკვეთებს ასრულებენ. კარტოფილის მოსაყვანი და ასაღები მანქანების წარმოების დავალება უნდა შეასრულონ ტულის თვითმავალი კომბაინების ქარხნის, რიაზანის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებელი ქარხნის, ბელინსკის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებელი ქარხნის, გომელისა და სხვა ქარხნების კოლექტივებმა. დნეპროპეტროვსკის ჭარხლის კომბაინების ქარხნის მუშაკებმა ბეჯითად უნდა გააუმჯობესონ წარმოების ტექნოლოგია, გაადიდონ მანქანების გამოშვება და გააუმჯობესონ მათი ხარისხი. ტაშკენტის სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებელი ქარხნის და სხვა საწარმოთა კოლექტივებმა მოკლე ვადაში უნდა შექმნან ახალი, უფრო გაუმჯობესებული ბამბისასაღები და ბამბის კოლოფაკრეფი მანქანები.

მანქანათმშენებლობის სამინისტრო და სატრანსპორტო და ძძმე მანქანათმშენებლობის სამინისტრო მოვალენი არიან მნიშვნელოვნად გააფართოონ ტრაქტორებისა და სასოფლო-სამეურნეო მანქანების სათადარიგო ნაწილების წარმოება, გააუმჯობესონ მათი ხარისხი და შეამცირონ თვითღირებულება, რათა უზრუნველყონ სათადარიგო ნაწილებით სოფლის მეურნეობის მომარაგება დამტკიცებული ნორმების ზუსტი შესაბამისობით და დეტალების მთელი ნომენკლატურით.

ფრიად პასუხსაგები მოვალეობა ეკისრებათ იმ საწარმოთა მუშაკებს, რომლებიც სოფლის მეურნეობას აწვდიან მინერალურ სასუქებს, აგრეთვე ქიმიკატებს სასოფლო-სამეურნეო მცენარეთა მავნებლებისა და დაავადებათა წინააღმდეგ საბრძოლველად. ქიმიური მრეწველობის სამინისტრომ და მეტალურგიული მრეწველობის სამინისტრომ მნიშვნელოვნად უნდა გააფართოონ მინერალური სასუქების წარმოების სიმძლავრეები. ქიმიური მრეწველობის მუშაკთა ერთ-ერთი სერიოზული ამოცანა ის არის, რომ განუწყვეტლივ გაადიდონ გრანულირებული ამონიაკის გვარჯილის და სუპერფოსფატის გამოშვება. მათ აგრეთვე უნდა დამუშაონ სოფლის მეურნეობის საჭიროებისათვის ხიბინის აპატიტებისა და ადგილმარილი ფოსფორიტების ფართოდ გამოყენების საკითხი.

მრეწველობის მუშაკთა მოვალეობაა აქტიურად დაეხმარონ სოფლის მუშაკებს საწარმოო და საბინაო მშენებლობის დასახული გეგმების წარმატებით განხორციელების საქმეში. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ მთელი რიგი სამინისტროები, და განსაკუთრებით სსრ კავშირის სატყეო და ქაღალდის მრეწველობის სამინისტრო, სსრ კავშირის საშენი მასალების მრეწველობის სამინისტრო, ცენტროსოიუზი, ადგილბრივი და კოოპერაციული მრეწველობა სრულიად არასაკმაო დახმარებას უწევენ სოფლის მეურნეობას ხე-ტყის მასალით, აგურით, კირითა და სახურავით კოლმეურნეობების, მტს-ებისა და საბჭოთა მეურნეობების მომარაგებაში, რაც აფერხებს მეცხოველეობისა და სხვა საწარმოო შენობათა მშენებლობას კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში და მშენებლობას მტს-ებში. ამ ნაკლოვანებათა შეუწყარება აღარ შეიძლება, ისინი მოკლე ვადაში უნდა აღმოიფხვრათ.

ფაქტები მოწმობენ, რომ მრეწველობის ცალკეულ მუშაკებს ჯერ კიდევ არ შეუგნიათ, თუ რა უდიდესი საერთო-სახალხო მნიშვნელობა აქვს სოფლის მეურნეობის უსწრაფესი აღმავლობის ამოცანებს. ასეთი მუშაკები ჯეროვან აქტივობას არ იჩენენ კოლმეურნეობებისათვის, მტს-ებისა და საბჭოთა მეურნეობებისათვის დახმარების გაწევაში, ცდილობენ თავი აარიდონ ამ საქმეს. საჭიროა, რომ თვითეულ სამეურნეო ხელმძღვანელს, მრეწველობის თვითეულ მუშაკს ღირსების საქმედ მიაჩნდეს სასოფლო-სამეურნეო წარმოებისათვის მაქსიმალური დახმარების გაწევა, ამისათვის საწარმოთა ყველა საშუალებისა და შესაძლებლობის მობილიზება.

ამოცანა ის არის, რომ ჩვენმა სამრეწველო სამინისტროებმა და უწყებებმა იხელმძღვანელონ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებებით და შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებანი სოფლის მეურნეობის განვითარების ტემპის დასაჩქარებლად. ამ ღონისძიებათა განხორციელებისათვის ბრძოლაში უნდა ჩაებაბათ ჩვენი მრეწველობის საუკეთესო ძალები. საჭიროა დიდი ორგანიზატორული მუშაობა გავაჩაღოთ ამ მიმართულებით.

ჩვენი ქვეყნის საწარმოებში სულ უფრო ვითარდება მოძრაობა სოფლის მეურნეობისათვის ყოველმხრივი დახმარების გასაწევად. მასების პატრიოტული აქტივობას განსაკუთრებით მკაფიოდ გამოხატავენ საწარმოთა და დაწესებულებათა მუშაკების განცხადებანი იმის შესახებ, რომ მათ სურთ სამუშაოდ წავიდნენ კოლმეურნეობებში, მტს-ებსა და საბჭოთა მეურნეობებში. სოფლის რაიონებში ქალაქებიდან ბრუნდება ბევრი ყოფილი ტრაქტორისტი, კომბაინერი. სოფლის მეურნეობაში სამუშაოდ მიდიან სამრეწველო საწარმოებისა და საბჭოთა დაწესებულებების საუკეთესო, მოწინავე ადამიანები. საბჭოთა სოფელს ემატება ინჟინერთა, აგრონომთა, ზოოტექნიკოსთა და სხვა სპეციალისტთა კადრები.

ადგილობრივმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა ყოველნაირად უნდა დაუჭირონ მხარი საბჭოთა პატრიოტების კეთილშობილურ მისწრაფებას, რომელნიც სოფელში სამუშაოდ მიდიან ან ეხმარებიან სოფლის მეურნეობას სამრეწველო საწარმოებში თავდადებული შრომით. პარტიულმა ორგანიზაციებმა ყოველდღიურად უნდა გაუწიონ კონტროლი, თუ როგორ ასრულებენ საწარმოები სოფლის მეურნეობის დაკვეთებს, იბრძოლონ იმისათვის, რომ სოფელში გასაგზავნი ყველა მანქანა და მასალები კარგი, მაღალხარისხოვანი იყოს.

სოციალისტური სოფლის მეურნეობის მკვეთრი აღმავლობის მოწყობა მთელი საბჭოთა ხალხის საქმეა. მრეწველობის მუშაკები ძალღონეს არ დაიშურებენ იმისათვის, რომ სანიმუშოდ შეასრულონ სამშობლოს პასუხსაგები დავალება, საჭირო დახმარება გაუწიონ სოფლის მეურნეობას და ამით ახალი წვლილი შეიტანონ კომუნისტური მშენებლობის საქმეში.

„პრავდის“ 23 სექტემბრის მოწინავე.

ზუგდიდის რაიონმა შეასრულა ჩაის ფოთლის დამზადების წლიური გეგმა

ზუგდიდის რაიონის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა 17 სექტემბრისათვის 100,1 პროცენტით შეასრულეს ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის დამზადების წლიური გეგმა.

ჩაის ფოთლის დამზადება გრძელდება.

პარტიის მოწოდების პასუხად

ს. ოგიაძე.

ი. მელითაური.

★ სოფლად სამუშაოდ

საბჭოთა ადამიანები კანონიერი სიამაყის გრძნობით აღავსო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დადგენილებამ „სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“. ამ ისტორიულ დოკუმენტში ისინი ხედავენ სოფლის მეურნეობის ახალი აღმავლობის გრანდიოზულ პროგრამას.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმმა ამ ამოცანის წარმატებით განხორციელებისათვის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ღონისძიებად დასახა — 1954 წლის გაზაფხულისათვის გაიგზავნონ მტს-ებში სამუშაოდ 100 ათასი აგრონომი და ზოოტექნიკოსი კოლმეურნეობათა მომსახურებისათვის, იმ ანგარიშით, რომ თვითეულ კოლმეურნეობას ჰყავდეს სოფლის მეურნეობის სპეციალისტი. ამასთან ერთად დასახულია ამოცანა — შერჩეულ იქნას და მტს-ებში გაგზავნოს რამდენიმე ათასი ინჟინერ-მექანიკოსი.

ჩვენ სიხარულით ვუყურებთ მხარს მშობლიური კომუნისტური პარტიის მოწოდებას, გადავწყვიტეთ წავიდეთ სოფლად მუდმივ სამუშაოზე. კარგად გვესმის, რომ ინჟინრების, აგრონომების, ზოოტექნიკოსების ადგილი ახლა კოლმეურნეობებსა და მტს-ებშია.

მთელ ჩვენს ენერგიას, ცოდნასა და გამოცდილებას მოვახმართ იმას, რომ გავაძლიეროთ აგრონომიული და ზოოტექნიკური დახმარება, უნარიანად გამოვიყენოთ მდიდარი პირველხარისხოვანი ტექნიკა, რომლითაც საბჭოთა სახელმწიფომ შეაიარაღა სოფელი.

პარტიამ, მთავრობამ ყველაფერი გააკეთეს, რომ ჩვენთვის მოეცათ სათანადო სპეციალური განათლება, რომელიც ესოდენ საჭიროა სოფლის მეურნეობის ახალი მძლავრი აღმავლობის მისაღწევად. ისევე როგორც აქამდე, ჩვენს შემდგომ მუშაობაშიც პირნათლად გავამართლებთ პარტიის, საბჭოთა სახელმწიფოს ამ დიდ ზრუნვასა და მაღალ ნდობას.

ს. ოგიაძე,
საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობისა და დამზადებათა სამინისტროს მტს-ების მთავარი სამმართველოს უფროსი ინჟინერი.

ი. მელითაური,
საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობისა და დამზადებათა სამინისტროს ციტრუსებისა და ტუნგოს მთავარი სამმართველოს ზოოტექნიკოსი.

შესანიშნავი თაოსნობა

ჩვენი მტს-ის მექანიზატორები უდიდესი სიხარულით შეხვდნენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებას „სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“.

მექანიზატორებს, ტრაქტორისტებს, სატრაქტორო ბრიგადების ბრიგადირებს და მათ თანაშემწეებს, ექსკავატორის მემანქანეებსა და მათ თანაშემწეებს, საწვავის ჩამსხმელ-აღმრიცხველებს განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას აკისრებს ის, რომ ახლა ისინი მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების შტატში ჩაირიცხებიან. მექანიზატორთა მუდმივი კადრების შექმნა მტს-ების მუშაობის გაუმჯობესების საწინდარია.

აგარის მტს-ი მძლავრი მტს-ია, შეიარაღებულია შესანიშნავი ტექნიკით. უნდა აღინიშნოს, რომ წლების მანძილზე რამდენიმე მექანიზატორი ჩამოშორდა მტს-ს, რაშიც ბრალი მიუძღვით ზოგიერთი კოლმეურნეობის უუნარო ხელმძღვანელებს. მათ დროზე არ აუნაზღაურეს მექანიზატორებს შრომადღეებზე კუთვნილი პროდუქტები.

ჩვენი მშობლიური კომუნისტური პარტიის მოწოდებამ მტს-ების მექანიზატორთა და ხელმძღვანელთა კადრებით ყოველნაირად განმტკიცების შესახებ მხურვალე გამოხმაურება ჰპოვა მექანიზატორთა შორის.

გაეცნენ რა პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დადგენილებას, უკან დაბრუნების სურვილი განაცხადეს იმ მექანიზატორებმა, რომლებიც ამას წინათ მტს-იდან წავიდნენ. მტს-ში დაბრუნების შესახებ განცხადებები შეიტანეს ყოფილმა ტრაქტორისტებმა გეგენა ცოტნაშვილმა, ივანე ბერუაშვილმა და ივანე ჩიქოვანმა, მისაბმელ მანქანაზე მომუშავეებმა სოლომონ გიგუაშვილმა, ვლადიმერ გელაშვილმა. ისინი უკვე ჩავრიცხეთ მტს-ის შტატში.

ა. ბარბაქაძე,
ქარელის რაიონის აგარის მტს-ის დირექტორი.

ელექტრომანქანები და აპარატურა სოფლის მეურნეობისათვის

ლენინგრადი. (საკდესი). ქალაქის საწარმოები კოლმეურნეობათა ელექტროფიკაციისათვის ამზადებენ გენერატორებს, მაღალვოლტიან აპარატურას, კაბელებსა და სხვა ნაწარმს.

ამ დღეებში ქარხანა „ელექტროაპარატის“ კოლექტივმა უკრაინის სასოფლო ელექტროსადგურებისათვის გაგზავნა დენის გამთიშველების 500 კომპლექტი. ელექტრტექნიკური საფენის მორიგი პარტია გაგზავნა ქარხანა „სევკაბელმა“.

ელექტროგადაცემის ბევრი საკოლმეურნეო ხაზისათვის ძალოვანი ტრანსფორმატორები და სხვა ნაწარმი გაგზავნა ტრესტ „ლენსელელექტროს“ ელექტრომექანიკურმა ქარხანამ.

ქარხანა „ელექტრიკოსის“ ელექტროშემდუღებელი აპარატურა ფართოდ ინმარება მტს-ების სახელოსნოებში და სასოფლო-სამეურნეო მანქანების სარემონტო ქარხნებში. გუშინ გაიგზავნა 30-მდე შემდუღებელი აგრეგატი სტავროპოლისა და ალტაის მხარეების, უზბეკეთისა და აზერბაიჯანის სოფლის მეურნეობის მომმართველებელი ორგანიზაციების მისამართით.

ქარხანა „დინამო“— სოფლის მეურნეობას

სოფლის მეურნეობის დიდ დაკვეთებს ასრულებს მოსკოვის ქარხანა „დინამოს“ კოლექტივი. წელს ქარხანა ამზადებს ტრაქტორების, სათესების, კარტოფილის ასაღები მანქანების 12 ათასზე მეტ სათადარიგო ნაწილს. სათესების, სატრაქტორო გუთნების, კარტოფილათესი მანქანების სათადარიგო ნაწილების წარმოების წლიური გეგმა თითქმის შესრულებულია.

მრავალი წელია, რაც ქარხნის კოლექტივი შეფობას უწევს მოსკოვის ოლქის ნარო-ფომინსკის რაიონის სამ კოლმეურნეობას. ახლა იგი ეხმარება სტალინის სახელობის კოლმეურნეობას და კოლმეურნეობა „ნოვი პუტს“ სათბურის მეურნეობის შენებლობაში. არტელების სახსრებით ქარხანა აქ ააგებს ორ საქვაბეს, სამას-სამას კვადრატულ მეტრ სათბურებს და ორ-ორი ათას სასათბურო ჩარჩოს. (საკდესი).

დიდდება გაღ-გოსტნის ტრაქტორთა გამოშვება

ხარკოვი, 23 სექტემბერი. (საკდესი). ტრაქტორების ასაწყობი ქარხნის კოლექტივი ზრდის მანქანების გამოშვებას.

საერთო-საქართნო კრებაზე მუშებმა, ინჟინრებმა და ტექნიკოსებმა ვალდებულება იკისრეს წელს დავალების გადამეტებით გამოუშვან ბაღბოსტნის ათასობით ტრაქტორი.

ქარხანაში გაჩაღებულია დიდი მოსამზადებელი მუშაობა, რომელიც უნდა უზრუნველყოს პროდუქციის გამოშვების ზრდა. მექანიკურ საამქროებში ხდება მოწყობილობის ხელახლა დაგეგმვა, რაც შესაძლებელს გახდის დეტალების დამზადების გადაყვანას ნაკადურ მეთოდზე. ფართოვდება არსებული და შენდება ახალი საამქროები, ჩარხებისათვის მზადდება ორასზე მეტი სხვადასხვა სამარჯვი.

ბრძანებულება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ამიერკავკასიის რკინიგზის სამგზავრეთის განყოფილების წამყვანი პროფესიების მუშაკთა. უფროს და საშუალო მეთაურთა შემადგენლობის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოების შესახებ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1949 წლის 28 ივლისის ბრძანებულების შესაბამისად საქართველოს სს რესპუბლიკაში რკინიგზის ტრანსპორტზე ნამსახურობისათვის **დაჯილდოებულ იქნან:**

ლენინის ორდენით

1. **აბრამიშვილი** ამბროსი კონსტანტინეს-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
2. **ადამია** მიხეილ ალექსის-ძე — განყოფილების უფროსი ინჟინერი.
3. **არაბიძე** მიხეილ გლახოს-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
4. **ბაშალეიშვილი** ალექსანდრე მიხეილის-ძე — ხიდის დარაჯი.
5. **ბუალავა** იოსებ ფილიპეს-ძე — სალიანდაგო დისტანციის ბრიგადირი.
6. **ბოგვერაძე** იოსებ მიხეილის-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
7. **ბრელიძე** სამსონ ყარამანის-ძე — მატარებლის კონტროლიორ-რევიზორი.
8. **გაგუა** ლავრენტი გიორგის-ძე — სადგურის მორიგე.
9. **გამზარდია** კონსტანტინე სიმონის-ძე — სადგურის დისპეტჩერი.
10. **გვენეტაძე** პლატონ რაჟდენის-ძე — მეისრე.
11. **გედენიძე** ალექსანდრე მარკოზის-ძე — მატარებლის კონტროლიორ-რევიზორი.
12. **გეწაძე** ნიკოლოზ მურზაყანის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მემანქანე.
13. **ღლონტი** ევტიხი გიორგის-ძე — მატარებლის კონტროლის ინსტრუქტორი.
14. **გოგოლაძე** ვარდენ სერგის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს უფროსის მოადგილე.
15. **გურგენაძე** ვლასი ლევანის-ძე — კავშირგაბმულობის დისტანციის ელექტრომექანიკოსი.
16. **გურგენიძე** გიორგი ექვთიმეს-ძე — სადგურის მორიგე.
17. **გურგენიძე** ივანე მელიტონის-ძე — დატვირთვა-გადმოტვირთვის კანტორის პუნქტის უფროსი.
18. **გურული** თეოდე დავითის-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
19. **დევაძე** ნიკოლოზ გიორგის-ძე — დეპოს მემანქანე.
20. **ჯანჯღავა** კონსტანტინე დიმიტრის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მემანქანე.
21. **ჯგუბურია** გრიგოლ ექვთიმეს-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მორიგე.
22. **ეჯიბაძე** შალვა ოქროპირის-ძე — სალიანდაგო დისტანციის კარიერის გამგე.
23. **ედიბერიძე** იაკიმე სიმონის-ძე — კავშირგაბმულობის დისტანციის უფროსი ელექტრომექანიკოსი.
24. **ზარნაძე** კირილე არჩილის-ძე — დეპოს მემანქანე.
25. **იობაია** დავით ონისიმეს-ძე — სადგურის მორიგე.
26. **კაკაბაძე** მიხეილ იასონის-ძე — განყოფილების უფროსი დისპეტჩერი.
27. **კალაძე** მიხეილ ათანასეს-ძე — დეპოს მემანქანე-ინსტრუქტორი.
28. **კალანდაძე** გრიგოლ გიორგის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მემანქანე.
29. **კაპანაძე** მიხეილ ნესტორის-ძე — მეისრე.
30. **კაპანაძე** სერგი ვასილის-ძე — მეისრე.
31. **ქარქაშაძე** ვლადიმერ დიომიდეს-ძე — მეისრე.
32. **ქართველიშვილი** გიორგი მიხეილის-ძე — დეპოს ოსტატი.
33. **კაჭარავა** ნიკოლოზ იონას-ძე — კავშირგაბმულობის დისტანციის ელექტრომექანიკოსი.
34. **კეთილაძე** პარმენ იასონის-ძე — მეისრე.
35. **კიზირია** იაკობ ივანეს-ძე — მატარებლის კონტროლიორ-რევიზორი.
36. **კიკიანი** ირეოდიონ ივანეს-ძე — საქონლის კანტორის გამგე.
37. **კიკნაძე** ლევან ბეჟანის-ძე — ლიანდაგის მორიგე.
38. **კოხრეიძე** ირაკლი ალექსის-ძე — მეისრე.
39. **ქუთათელაძე** ალექსანდრე პავლეს-ძე — საორთქლმავლო დეპოს ტექნიკოსი, ნორმადარი.
40. **ქუთათელაძე** ლავრენტი გიორგის-ძე — განყოფილების უფროსი ინჟინერი.
41. **ლანჩავა** გრიგოლ ანტონის-ძე — სალიანდაგო დისტანციის ბრიგადირი.
42. **ლეკვეიშვილი** ალექსანდრე გრიგოლის-ძე — სალიანდაგო დისტანციის გზის ოსტატი.
43. **ლეკვეიშვილი** ალექსანდრე ონისიმეს-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მორიგე.
44. **ლეკვეიშვილი** ალექსანდრე სპირიდონის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს ოსტატი.
45. **მაცაბერიძე** გაბრიელ ევგენის-ძე — განყოფილების უფროსი.
46. **მიქალაძე** ამბერკი ივანეს-ძე — მატარებლის შემდგენელი.
47. **მილორავა** პავლე ვასილის-ძე — სადგურის მორიგე.
48. **მოდებაძე** სიმონ ექვთიმეს-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
49. **მუქერია** გიორგი ბესარიონის-ძე — განყოფილების დისპეტჩერი.
50. **მუმლაძე** ბესარიონ ალფეზის-ძე — მეისრე.
51. **მუმლაძე** ონისიმე გედეონის-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
52. **მუმლაძე** პარმენ მამუკას-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
53. **ნიკურაძე** ევგენი იაკობის-ძე — მატარებლის ვაგონის ოსტატი.
54. **ობოლაძე** სევერიანე იასონის-ძე — სადგურის უფროსი.
55. **პაიჭაძე** დიომიდე ალექსანდრეს-ძე — მატარებლის უფროსი.
56. **პაქსაშვილი** გიორგი სამსონის-ძე — დეპოს მემანქანე.
57. **ფერაძე** გენადი ნიკოლოზის-ძე — მთავარი კონდუქტორი.
58. **ფესვიანიძე** ვლადიმერ ილიას-ძე — მატარებლის კონტროლიორ-რევიზორი.
59. **პეტუხოვი** ანატოლი ალექსის-ძე — დეპოს მემანქანე.
60. **ფირცხალავა** ვასილ სოლომონის-ძე — მთავარი კონდუქტორი.
61. **ფირცხალაიშვილი** სევერიანე ალექსის-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
62. **ფხაკაძე** აპოლონ ვასილის-ძე ლიანდაგის შემომვლელი.
63. **ფხაკაძე** ნესტორ ვასილის-ძე — მეისრე.
64. **ფხაკაძე** სერგი ლუკას-ძე — სალიანდაგო დისტანციის ბრიგადირი.
65. **ფცქიალაძე** ნიკოლოზ ალექსის-ძე — სალიანდაგო დისტანციის ოსტატი.
66. **რატიანი** ანდრია თეიმურაზის-ძე — სალიანდაგო დისტანციის ბრიგადირი.
67. **რევიშვილი** დავით ერასტის-ძე — მეისრე.
68. **სამსონაძე** კალენიკე ვლადიმერის-ძე — კავშირგაბმულობის დისტანციის უფროსი ელექტრომექანიკოსი.
69. **სტურუა** ივანე გიორგის-ძე — სექტორის უფროსი.
70. **ტაბიძე** სიო მელიტონის-ძე — მეისრე.
71. **თავაძე** ნეოფიტე კარპეზის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მემანქანე.
72. **ტალახაძე** ონისიმე ალექსის-ძე — მეისრე.
73. **ტყემალაძე** ალექსანდრე სიმონის-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
74. **ხოჭოლავა** სიმონ ფარნაოზის-ძე — სალიანდაგო დისტანციის ბრიგადირი.
75. **ცანავა** გრიგოლ ალექსის-ძე — სადგურის მორიგე.
76. **ჭანკალეიშვილი** მიხეილ ილარიონის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს უფროსი.
77. **ჩაჩუა** კონსტანტინე ბართლომეს-ძე — მატარებლის ვაგონის ოსტატი.
78. **ჭიქაბერიძე** სამსონ ონოფრეს-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
79. **ჩილოჩავა** პიმენ ეფრემის-ძე — მატარებლის კონტროლიორ-რევიზორი.
80. **ჩიტაიშვილი** ნიკოლოზ ქრისტეფორეს-ძე — საორთქლმავლო დეპოს ოსტატი.
81. **ჩიტია** გრიგოლ არსენის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მემანქანე.
82. **ჩრდილელი** ვლადიმერ ვასილის-ძე — საორთქლმავლო დეპოს მემანქანე.
83. **შენგელია** თომა ნიკოლოზის-ძე — ლიანდაგის შემომვლელი.
84. **ებანოიძე** მოსე კონსტანტინეს-ძე — სავაგონო დეპოს ოსტატი.
85. **იაკობიძე** სიმონ ზაქარიას-ძე — სალიანდაგო დისტანციის ბრიგადირი,

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

პარტიული ცხოვრება

ქუთაისის საქალაქო კომიტეტი სუსტად ხელმძღვანელობს მცირერიცხოვან პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს

ქუთაისის საწარმო-დაწესებულებებში, უმაღლეს სასწავლებლებში და ახალმშენებლობებზე ორასზე მეტი პირველადი პარტიული ორგანიზაციაა. პარტიული ორგანიზაციების მდივნებად არჩეულია მრავალი ახალგაზრდა კომუნისტი. როგორ ეხმარება პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტი მათ? როგორ მოაწყო მან მუშაობა ახლადარჩეულ მდივნებთან, რომლებსაც შედარებით ნაკლები გამოცდილება აქვთ, მაგრამ ამოქმედებთ მტკიცე სურვილი — სწრაფად დაეუფლონ პარტიული მუშაობის ხელოვნებას?

სამწუხაროდ, პირველადი პარტიული ორგანიზაციებისადმი საქალაქო კომიტეტის ხელმძღვანელობა და დახმარება ჯერ კიდევ სუსტია. ამის გამო მთელი რიგი პირველადი პარტიული ორგანიზაციები არადამაკმაყოფილებლად მუშაობენ, განსაკუთრებით ეს ითქმის მცირერიცხოვან პარტიულ ორგანიზაციებზე.

საკონდიტრო ფაბრიკის პარტბიუროს მდივანი კ. კურტანიძე უნარიანი კომუნისტია, მაგრამ მას, როგორც ახალგაზრდა მუშაკს, პარტიული მუშაობის გამოცდილება ჯერ კიდევ ნაკლები აქვს. სწორედ ამით აიხსნება, რომ იგი ჯეროვნად ვერ უძღვება ფაბრიკის პარტიულ ორგანიზაციას. ძირითადი ნაკლი ის არის, რომ სუსტია კომუნისტების აქტივობა. პარტიულ საქმიანობაში მონაწილეობენ ერთი და იგივე კომუნისტები, უმთავრესად მდივანი და მოადგილე. უკანასკნელი 3 თვის მანძილზე აქ 6-ჯერ მოეწყო პარტიული კრება, მაგრამ განხილული საკითხების მომზადებასა და კამათში ერთხელაც არ მიუღიათ მონაწილეობა კომუნისტებს ბ. ტყაბლაძეს, ქ. ხარაბაძეს, ა. ფრუიძეს და სხვებს. უფრო მეტიც. კომუნისტი ლ. გიორგაძე არასაპატიო მიზეზით სამჯერ არ დასწრებია პარტიულ კრებას. აქ ნაკლები ყურადღება ექცევა კომუნისტების, ფაბრიკის ჟურნალების სამართლიან კრიტიკულ შენიშვნებს. მაგალითად, საფაბრიკო კედლის გაზეთმა 4 კრიტიკული მასალა მოათავსა ადმინისტრაციის საქმიანობაზე, რომელმაც ვერ უზრუნველყო სასადილოსათვის ოთახის გამოყოფა, ტანსაცმლის გასახდელის მოწყობა, ლაბორატორიაში წესრიგის დამყარება და სხვ. კრიტიკულ შენიშვნებს პარტბიუროო არ გამოეხმაურა და მათ დუმილით აუარა გვერდი.

საქალაქო კომიტეტი ნაკლებ დახმარებას უწევს პარტბიუროს ახლადარჩეულ მდივანს. ამასთან ერთად პარტიულ ორგანიზაციას ავალებს აირჩიოს ერთ-ერთ კომუნისტი, რომელსაც ფაბრიკასთან არავითარი კავშირი არა აქვთ. აირჩიეს მყოფი 25 კომუნისტიდან 10 კომუნისტი მიმაგრებულია საწარმოს მუშაობაში არ მონაწილეობს. ცხადია, ეს ხელს არ უწყობს სისხლსავსე პარტიული ცხოვრების გაჩაღებას.

ამ მხრივ საკონდიტრო ფაბრიკის პარტიული ორგანიზაცია გამონაკლისი როდია.

ქიმიური ქარხნის პირველადი პარტიული ორგანიზაციის კრებების ოქმების გადათვალიერებაც კი ცხადყოფს, რომ აქ ნაკლებია კომუნისტების აქტივობა. 20 ივლისს პარტიულ კრებაზე განიხილეს ახალგაზრდა კომუნისტებთან მუშაობის საკითხი. კამათში გამოვიდა მხოლოდ ერთი კომუნისტი — თვით პარტბიუროს მდივანი გ. ციბაძე.

დაწესებულებათა ბევრ პარტიულ ორგანიზაციაში საგრძნობლად ჩამორჩება შინაპარტიული მუშაობა. როცა შემოწმებისას სახელმწიფო ბანკის ქუთაისის განყოფილების პარტბიუროს მდივანს ვ. ბაღათურიას პარტიულ დავალებათა აღრიცხვის რვეული მოსთხოვეს, მან განაცხადა: წლევანდელი არა მაქვს და შარშანდელით ვხელმძღვანელობო (?!). გამოირკვა, რომ აქ მთელ რიგ კომუნისტებს, როგორც მაგალითად ნ. რობაქიძეს, თ. სიხარულიძეს, თ. გიგინეიშვილს და სხვებს, არავითარი დავალება არა აქვთ. ზოგიერთ კომუნისტს კი (ე. რამიშვილი, ს. ფხაკაძე და ა. შ.) თვითეულს 2-3 დავალება აქვს მიცემული.

პარტორგანიზაცია სუსტად ხელმძღვანელობს კომკავშირს. თვით კომკავშირის ორგანიზაციის მდივანი ო. რუხაძე პარტიის წევრობის საკმაოდ სტაჟგადაცილებული კანდიდატია.

სახელმწიფო ბანკის ქუთაისის განყოფილება პარტიის საქალაქო კომიტეტს ასეოდე მეტრით არის დაშორებული, მაგრამ უკანასკნელ ხუთ თვეში პარტიულ ორგანიზაციაში საქალაქო კომიტეტიდან არავინ მისულა დასახმარებლად.

წინა წლებში საბინაო სამმართველოსა და მისი სარემონტო კანტორის პარტორგანიზაცია ცალცალკე იყო გამოყოფილი, ამჟამად კი რატომღაც პარტიის საქალაქო კომიტეტმა ისინი გააერთიანა. ეს დიდად უშლის ხელს პარტიული მუშაობის გაუმჯობესებას. საბინაო სამმართველოს პარტორგანიზაციამ 23 ივლისს იმსჯელა სარემონტო კანტორის მუშაობის შესახებ. მაგრამ მიღებულ დადგენილებაში არაფერია ნათქვამი პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის გაუმჯობესებაზე სამეურნეო ჩამორჩენის აღმოსაფხვრელად. კომუნისტები გ. კილაძე, ს. გვენცაძე, კ. ჭოჭუა ნაკლებად ზრუნავენ თავიანთი იდეურ-პოლიტიკური დონის ასამაღლებლად. სარემონტო კანტორა უხეიროდ მუშაობს. არასოდეს არ ყოფილა სარემონტო სამუშაოები ისე ცუდად დაყენებული, როგორც წელს. წლის პირველ ნახევარში კაპიტალური რემონტი ნაცვლად 50 შენობისა მხოლოდ 26-ს გაუკეთდა.

საბინაო სამმართველოს პარტიული ორგანიზაციის ერთ-ერთი მთავარი საზრუნავი უნდა იყოს გულისხმიერი დამოკიდებულება მშრომელთა განცხადებებისა და საჩივრებისადმი. მაგრამ იგი ამ საქმეს უგულებელყოფს. საანგარიშო-საარჩევნო კრების შემდეგ აქ არც პარტბიუროს სხდომაზე და არც პარტიულ კრებაზე ერთხელაც არ განუხილავთ მშრომელთა განცხადებებზე პასუხების მიცემის საკითხი. მიმდინარე წლის შვიდ თვეში 2.281 განცხადებიდან მრავალი დღესაც პასუხგაუცემელია.

არაკოლეგიალობა, პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის შეუფასებლობა, პარტიული დავალების უგულებელყოფა და სხვა ნაკლოვანებანი, რაც აღნიშნულ ორგანიზაციას ახასიათებს, ბევრი სხვა პარტიული ორგანიზაციის საქმიანობაშიც არის. საქალაქო კომიტეტს უკანასკნელ 3 თვეში ერთხელაც არ მოუწყვია პარტიული ორგანიზაციების მდივნების სემინარი, არ უზრუნია პარტიული მუშაობის გამოცდილების განზოგადებისათვის. საქალაქო კომიტეტის მუშაკები იშვიათად დადიან პარტიულ ორგანიზაციებში და არ უწევენ პარტორგანიზაციების მდივნებს კონკრეტულ დახმარებას.

ქალაქის პარტიული ორგანიზაცია ასზე მეტ პარტიულ ჯგუფს ითვლის, მაგრამ მუშაობა მათთან კიდევ უფრო მივიწყებულია. წელს პარტიის საქალაქო კომიტეტის ბიუროზე ერთხელაც არ მოუსმენიათ რომელიმე პარტიული ჯგუფის ორგანიზატორის ანგარიში.

საქალაქო კომიტეტი პირველადი პარტიული ორგანიზაციებისადმი ხელმძღვანელობისა და დახმარების გაუმჯობესების საქმეში ჯეროვნად ვერ იყენებს გაზეთს. საქალაქო გაზეთის „სტალინელის“ ფურცლებზე სუსტად შუქდება პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის საკითხები.

პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტმა მკვეთრად უნდა გააუმჯობესოს პირველადი პარტიული ორგანიზაციებისადმი ხელმძღვანელობა და დახმარება, უზრუნველყოს მათ მუშაობაში არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებათა გამოსწორება.

გ. მეფისაშვილი,
„კომუნისტის“ საკ. კორესპონდენტი.

წითელწყაროს რაიონის პროპაგანდისტები თბილისში

პარტიის წითელწყაროს რაიკომმა მოაწყო პოლიტსკოლებისა და წრეების პროპაგანდისტთა ექსკურსია ქ. თბილისში. პროპაგანდისტებმა ყურადღებით დაათვალიერეს ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის თბილისის ფილიალი და ნახეს დოკუმენტალური კინოფილმი ვლადიმერ ილიას-ძის ცხოვრებისა და რევოლუციური მოღვაწეობის შესახებ.

წითელწყაროელმა პროპაგანდისტებმა დაათვალიერეს აგრეთვე ი. ბ. სტალინის სახელობის სამგორის სარწყავი სისტემა.

საყურადღებო «წვრილმანები»

როდის გვექნება ელექტროშუქი?

სტალინირის რაიონის სოფელი თამარაშენი უზრუნველყოფილი იყო კარგი ელექტროგენერატორებით.

ხუთი თვის წინ გადაიწვა ტრანსფორმატორი. სოფელი უშუქოდ დარჩა. თამარაშენელები მოელოდნენ, რომ საქმეს მალე მიხედავდნენ და სოფელს კვლავ ექნებოდა ელექტროშუქი. მოლოდინი არ გამართლდა.

კოლმეურნეობის გამგეობას (თავმჯდომარე რ. ბერუაშვილი) ხშირად მიმართავენ კითხვით: — როდის გვექნება ელექტროშუქი?

საქმის გაჭიანურების ასახსნელად ასახელებენ მრავალვარ მიზეზს.

მაგრამ კოლმეურნეებს ელექტროენერგია ესაჭიროებათ და არა მშრალი სიტყვა.

გ. კოკაძე.

ერთი მოუგვარებელი საკითხი

დიდი ხნის წინათ კურდღელაურში სასმელი წყალი გამოიყვანეს. რამდენიმე ადგილას მოეწყო ონკანები. დროთა ვითარებაში ბევრი მათგანი მწყობრიდან გამოვიდა. დარჩა მხოლოდ ორიოდე. ახლა ისინი ოდნავადაც ვერ აკმაყოფილებენ სოფლის მშრომელთა მოთხოვნილებას. ონკანებთან სისტემატურად დგას რიგი. ბევრი ორი-სამი კილომეტრის მანძილიდან მოდის წყლის წასაღებად. ეს მათ სამართლიან უკმაყოფილებას იწვევს. ამის შესახებ არაერთხელ ითქვა და დაიწერა. მაგრამ ამაოდ.

არც ისე ძნელია ამ მტკივნეული საკითხის მოგვარება, სოფლის მესვეურები და თელავის რაისამეჭოს აღმასკომის მუშაკები ყოველთვის ყურადღებითა და გულისხმიერებით რომ ეკიდებოდნენ მშრომელთა საჭიროებებს.

გ. მინდიაშვილი.

მივიწყებული ქუჩა

როდესაც ვაკეში, არაყიშვილის ქუჩაზე (№ 5) საცხოვრებელი სახლის მშენებლობა დაიწყო, ამან დიდი სიხარული გამოიწვია რაზმაძის, ბარნოვის, მცხეთის და აგური ქუჩების მცხოვრებლებში, რომლებიც არაყიშვილის ქუჩით სარგებლობენ, — ეგება გვეშველოს და ქუჩის კეთილმოწყობაც დიიწყოსო.

სამწუხაროდ, ეს ვარაუდი არ გამართლდა. დამთავრდა ამ სახლის მშენებლობაც, მაგრამ ქუჩის კეთილმოწყობას არაფერი ეშველა. პირიქით, იგი ისე აინგრ-დაინგრა, რომ ფეხით გავლაც თითქმის შეუძლებელი გახდა. კეთილმოწყობის სამუშაოები თითქოს დაწყებულია, მაგრამ ძალიან ნელი ტემპით მიმდინარეობს და, თუ სამუშაოთა ტემპი ახლავე არ დაჩქარდა, ზამთრის თვეებში ამ ქუჩაზე გავლა სავსებით შეუძლებელი იქნება.

რ. შეროზია.

კულტურის სახლის მუშაკთა გადასამზადებელი კურსები

საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმეთა მთავარმა სამმართველომ თბილისში მოაწყო კულტურის სახლების დირექტორებისა და მხატვრული ხელმძღვანელების გადასამზადებელი ერთთვიანი კურსები.

კურსებზე სამეცადინოდ ჩამოსულია ლენტეხის, შუახევის, თერჯოლის, ადიგენის, ახალციხის, დუშეთის, ახალქალაქის და რესპუბლიკის სხვა რაიონული კულტურის სახლების 22 მუშაკი. მათ ლექციებს უკითხავენ საქართველოს სახალხო მხატვარი, სტალინური პრემიის ლაურეატი უ. ჯაფარიძე, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწეები კომპოზიტორი გ. კოკელაძე, დოცენტი დ. ჯავრიშვილი და სხვები.

ამიერკავკასიის ავტონომიურ რესპუბლიკებში

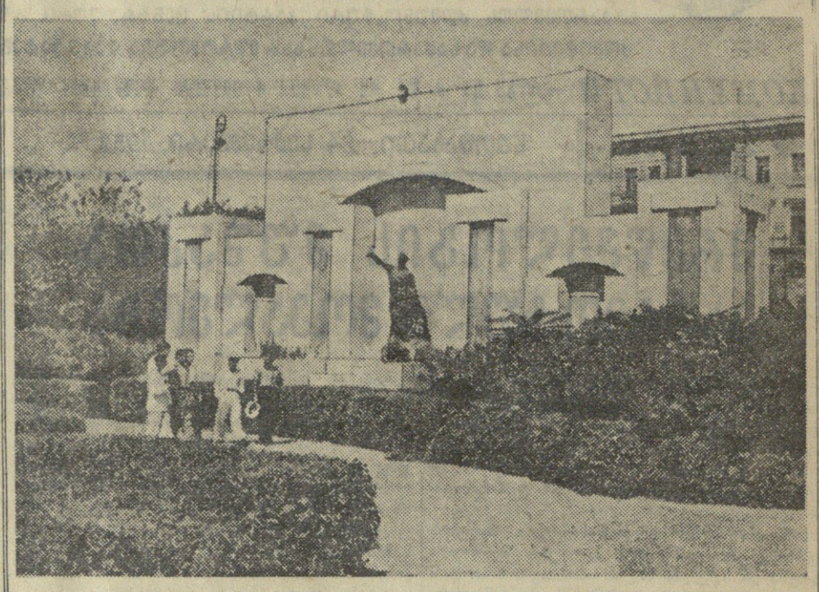

26 ბაქოელი კომისრის ძეგლი ქალაქ ბაქოს ცენტრში.

ფოტო ფ. შევცოვისა (საკავშირო ფოტოქრონიკა).

★ ★

აზერბაიჯანული ჩაი

ბაქო. ამ დღეებში ბაქოს ჩაის საწონმა ფაბრიკამ მოსკოვის სავაჭრო ორგანიზაციებს გაუგზავნა ხუთი ტონა ახალი მოსავლის საუკეთესო ხარისხის აზერბაიჯანული ჩაი.

ახლა ფაბრიკაში უშვებენ რამდენიმე ხარისხის ჩაის: „აზერბაიჯანულს“, „ქართულს“, „ჩინურს“ და „ინდურს“. საუკეთესო შეფასება მიიღო მაღალი ხარისხის აზერბაიჯანულმა ჩაიმ. მას მოითხოვენ საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა ქალაქიდან.

წელს ფაბრიკა პირველი ხარისხის ჩაის გამოუშვებს 70 ტონით მეტს, ვიდრე შარშან. მაღალი ხარისხის აზერბაიჯანულ ჩაის უშვებენ მხატვრულად გაფორმებულ რკინის კოლოფებში.

კინოსეანსები კოლმეურნეებისათვის

ბაქო. 4 სტაციონალური კინოდანადგარი და ერთი მოძრავი ავტოკინო უწევს მომსახურებას ახსუს რაიონის საკოლმეურნეო მინდვრების მშრომელებს. წლის დამდეგიდან ბამბის პლანტაციების მუშაკებსა და მეცხოველეებს უჩვენეს 600-ზე მეტი სეანსი, რომლებსაც 25 ათასამდე კაცი დაესწრო.

მხატვრული ფილმების გარდა ნაჩვენები იყო სამეცნიერო-პოპულარული ფილმები „ცოცხალი მაგალითი“ (საუკეთესო მეცხოველეთა მუშაობის გამოცდილების შესახებ), „უძვირფასესი მარცვალი“, პოპულარული კინოსურათები ბამბის დამუშავებისა და მოყვანის შესახებ, კინოჟურნალები ჩვენი ქვეყნის ცხოვრების შესახებ.

კინოსეანსები რეგულარულად ეწყობა აგრეთვე საფარალიევის რაიონის კოლმეურნეობებში. ბამბის ზაფხულის დამუშავების პერიოდში კოლმეურნეებისათვის მოეწყო 200-მდე სეანსი, რომლებსაც 7.500-ზე მეტი კაცი დაესწრო.

კლუბი — მოწინავე გამოცდილების პროპაგანდისტი

ერევანი. აშტარაკის რაიონის სოფელ ოშაკანის საკოლმეურნეო კლუბი დიდ მუშაობას ეწევა მოწინავე გამოცდილებისა და სასოფლო-სამეურნეო ცოდნის პროპაგანდის საქმეში.

აქ იკითხება სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერების წარმატებებისადმი მიძღვნილი ლექციების ციკლი. ამ დღეებში გაიმართა მორიგი ლექცია ამ ციკლიდან. ლექცია წაიკითხა კლუბის ლექტორიუმის წევრმა, კოლმეურნეობის ზოოვეტერინარმა ეკიმმა მ. ბაღდასარიანმა. აქ ლექციები წაიკითხეს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორმა პროფესორმა გ. აღაჯანიანმა, კოლმეურნეობის აგრონომმა გ. გრიგორიანმა და სხვებმა.

კლუბის მუშაკებმა მოაწყეს აგროტექნიკის სიახლეთა გამოფენა. გაიმართა მთელი რიგი საუბრები ძროხების წველადობის გადიდებაში გამოცდილების, აგრეთვე ვაზის ჯვარედინი დამტვერვის შესახებ.

კლუბი მოწინავე გამოცდილებისა და სასოფლო-სამეურნეო ცოდნის გავრცელების მუშაობაში ფართოდ იზიდავს ოშაკანის რეაპუბლიკური ერთწლიანი სასოფლო-სამეურნეო სკოლის მასწავლებლებს. ისინი კითხულობენ არა მარტო ლექციებს, არამედ ხელმძღვანელობას უწევენ აგროზოოტექნიკური სწავლების ჯგუფებს.

არარატის მინერალური წყლის შესწავლა

ერევანი. არარატს ჩავიდა კურორტოლოგიისა და მკურნალობის ფიზიკური მეთოდების სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის მუშაკთა ექსპედიცია.

ცემენტის ქარხნის მუშათა დაბის ტერიტორიაზე წყალტუბოს წყლების ტიპის მინერალური წყაროების მახლობლად მოეწყო დროებითი სტაციონარი, აგრეთვე კლინიკური და ბიოქიმიური ლაბორატორიები, აქ დეტალურად შეისწავლიან არარატის წყაროების მინერალური წყლის თვისებებს და დაკვირვებას მოახდენენ იმაზე, თუ როგორ მოქმედებს იგი რევმატიკულ დაავადებებზე. კვლევა წარმოებს უახლესი მეთოდებითა და აპარატურით.

პასუხი შეკითხვაზე

რა არის ნაციონალური შემოსავალი?

„კომუნისტის“ მკითხველები ა. მიქაბერიძე (მარელისი), ქ. გუჯაბიძე (ქ. ფოთი), ა. ბუაძე და ე. ქავთარაძე (ტყიბული), ვ. წეროძე (მახარაძე), ა. ხულამანიძე (ქუთაისი), გ. ნოზაძე (ლაგოდეხი) გვეკითხებიან: რა არის ნაციონალური შემოსავალი, რა განსხვავებაა სსრ კავშირის ნაციონალურ შემოსავალსა და კაპიტალისტური ქვეყნების ნაციონალურ შემოსავალს შორის?

ადამიანთა არსებობისათვის აუცილებელია მატერიალური დოვლათი — საზრდო, ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი, საცხოვრებელი ბინა, წარმოების იარაღები და სხვ. ყველაფერი ეს ბუნებაში მზამზარეულად კი არ მოიპოვება, არამედ ადამიანთა მიერ იქმნება მატერიალურ წარმოებაში. ამიტომ ადამიანთა საზოგადოების არსებობის საფუძველს მატერიალური წარმოება შეადგენს.

მატერიალური წარმოების პროცესში ადამიანთა მიერ გარკვეულ დროში შექმნილი ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტი წარმოადგენს მატერიალურ დოვლათს და შედგება წარმოების საშუალებებისაგან და მოხმარების საგნებისაგან.

ნაციონალური შემოსავალი მატერიალურ წარმოებაში იქმნება და შეადგენს ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტის ნაწილს. ნაციონალური შემოსავალი წარმოადგენს საზოგადოების მიერ გარკვეულ დროში (მაგალითად, ერთ წელიწადში) ახლად შექმნილ მატერიალურ დოვლათს, ახლად შექმნილ ღირებულებას.

ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტი ორ ნაწილად იყოფა: წარმოებაში გაწეულ მატერიალურ დანახარჯებად, როგორიც არის: მანქანების გაცვეთა, ნედლეული, საწვავი მასალა და სხვ. და ნაციონალურ შემოსავლად. საზოგადოებრივი წარმოება რომ განუწყვეტლივ მიმდინარეობდეს, აუცილებელია ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტიდან პირველ რიგში ანაზღაურდეს წარმოების ხარჯები. ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტიდან წარმოების ხარჯების გამოკლების შემდეგ რჩება ნაციონალური შემოსავალი. ამრიგად, ნაციონალური შემოსავალი წარმოადგენს ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტის ნაწილს, ახლად შექმნილ მატერიალურ დოვლათს, რომელსაც სოციალისტური საზოგადოება იყენებს საზოგადოების მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, საზოგადოებრივი წარმოების გასაფართოებლად.

სსრ კავშირის ნაციონალური შემოსავალი იქმნება მატერიალური წარმოების სხვადასხვა დარგში — მრეწველობაში, საბჭოთა მეურნეობებში, მტს-ებსა და კოლმეურნეობებში; მატერიალურ წარმოებას ეკუთვნის აგრეთვე ტრანსპორტი, რომელიც ახორციელებს საწარმოო კავშირს სახალხო მეურნეობის დარგებსა და საწარმოებს შორის; ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების საწარმოთა მუშები ქმნიან ნაციონალურ შემოსავალს საქონლის შეფუთვის, დახარისხებისა და სხვ. სახით. სახელმწიფო მმართველობის აპარატში, თავდაცვის, განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის, ხელოვნების და სხვა ორგანოებში ჩაბმული მუშაკები უშუალოდ არ იღებენ მონაწილეობას ნაციონალური შემოსავლის შექმნაში, მაგრამ რამდენადაც ისინი ეწევიან საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომას, ამით ხელს უწყობენ ნაციონალური შემოსავლის შექმნას.

* * *

სსრ კავშირში ნაციონალური შემოსავალი მაღალი ტემპებით იზრდება. ეს აიხსნება ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობის განუხრელი, სწრაფი აღმავლობით. სოციალისტური საზოგადოებისათვის უცნობია ჯარბწარმოების ეკონომიური კრიზისები და უმუშევრობა, რაც კაპიტალისტური წარმოების წესის დამახასიათებელ თვისებას შეადგენს. წინაადმდეგ კაპიტალიზმის დროს არსებული კონკურენციისა და წარმოების ანარქიის კანონისა, სოციალისტურ საზოგადოებაში მოქმედებს სახალხო მეურნეობის გეგმაზომიერი განვითარების ეკონომიური კანონი, რის შედეგად სწრაფად იზრდება საზოგადოებრივი წარმოება და ამასთან ნაციონალური შემოსავალი.

თანამედროვე კაპიტალისტურ ქვეყნებში თანდათან ეცემა სახალხო მეურნეობის განვითარების ტემპები, მცირდება მრეწველობის საერთო პროდუქციის გამომუშავება. კაპიტალისტურ ქვეყნებში მკვეთრად მცირდება სამოქალაქო წარმოება ეკონომიკის მილიტარიზაციის შედეგად, ქვეითდება მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა, იზრდება უმუშევრობა, სისტემატურად მცირდება მატერიალური წარმოების პროცესში დასაქმებულ მუშაკთა რიცხვი. ყოველივე ამის შედეგად იქ ნაციონალური შემოსავლის ზრდის ტემპი თანდათანობით ეცემა.

სოციალისტურ საზოგადოებაში ნაციონალური შემოსავლის გადიდების ერთ-ერთ წყაროს წარმოადგენს მატერიალურ წარმოებაში ჩაბმული მუშების რიცხვის ზრდა.

ნაციონალური შემოსავლის ზრდის მთავარ და გადამწყვეტ წყაროს სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში შრომის ნაყოფიერების სისტემატური გადიდება წარმოადგენს. სსრ კავშირში შრომის ნაყოფიერების სწრაფი ზრდა მეურნეობის სოციალისტური სისტემის უპირატესობის მაჩვენებელია. ჩვენს ქვეყანაში მუშები მუშაობენ არა კაპიტალისტებისათვის, არამედ თავისთვის, თავისი საზოგადოებისათვის. წინაადმდეგ კაპიტალიზმისა, სადაც შრომა სათაკილო, სამარცხვინო საქმედ არის აღიარებული, ჩვენში შრომა ღირსების, მამაცობისა და გმირობის საქმედ ითვლება. ეს ხელს უწყობს შრომის ნაყოფიერების მნიშვნელოვნად გადიდებას. მეხუთე ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებულია შრომის ნაყოფიერების გადიდება მრეწველობაში — 50 პროცენტით, მშენებლობაში — 55 პროცენტით და სოფლის მეურნეობაში — 40 პროცენტით.

სსრ კავშირში შრომის ნაყოფიერების ზრდაზე მრავალი ფაქტორი მოქმედებს. ესეთია: ტექნიკის პროგრესი, შრომის პროცესების მექანიზაცია, წარმოების მუშაკთა კვალიფიკაციის ამაღლება, შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესება, წარმოების მუშაკის მატერიალური დაინტერესება, შრომის სოციალისტური დისციპლინის განმტკიცება, სოციალისტური შეჯიბრებისა და სტახანოვური მოძრაობის გაშლა. ყველა ეს ფაქტორი ძლიერ ადიდებს შრომის ნაყოფიერებას, რაც ზრდის ნაციონალურ შემოსავალს. ნაციონალური შემოსავლის ზრდაზე დიდ გავლენას ახდენენ ნედლეულისა და საწვავი მასალის მომჭირნეობა და წარმოების საშუალებათა რაციონალურად გამოყენება.

სსრ კავშირში წინაადმდეგ კაპიტალისტური ქვეყნებისა, ნაციონალური შემოსავალი განუხრელად და სწრაფად იზრდება, მაგალითად, სოციალისტური მშენებლობის ომამდელ წლებში (1940 წ.) ნაციონალური შემოსავალი გაიზარდა 6-ჯერ და უფრო მეტად 1913 წელთან შედარებით. მარტო პირველ ხუთწლედში ნაციონალური შემოსავალი გაიზარდა 85 პროცენტით. სსრ კავშირში ნაციონალური შემოსავლის საშუალო წლიური მატება შეადგენდა პირველ ხუთწლედში — 16,2 პროცენტს, ხოლო მეორე ხუთწლედში — 17,1 პროცენტს. მეოთხე ხუთწლედში ნაციონალური შემოსავალი გაიზარდა 64 პროცენტით, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 38 პროცენტისა. მეხუთე ხუთწლიანი გეგმით ნაციონალური შემოსავლის ზრდა გათვალისწინებულია 60 პროცენტით. 1952 წელს ნაციონალური შემოსავალი გადიდდა 1951 წელთან შედარებით 11 პროცენტით.

სსრ კავშირში ნაციონალური შემოსავლის განაწილება პრინციპულად განსხვავდება კაპიტალისტურ ქვეყნებში ნაციონალური შემოსავლის განაწილებისაგან. ნაციონალური შემოსავლის განაწილების ხასიათი განისაზღვრება საზოგადოებრივი წარმოების წესით. კაპიტალიზმის დროს ნაციონალური შემოსავლის განაწილება ექვემდებარება თანამედროვე კაპიტალიზმის ძირითად ეკონომიურ კანონს — მაქსიმალური კაპიტალისტური მოგების მიღების უზრუნველყოფის კანონს. მეურნეობის კაპიტალისტური სისტემის პირობებში „სახალხო შემოსავლის განაწილება, — ვასწავლიდ ამხანაგი სტალინი, — ხდება არა მშრომელთა მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესების ინტერესებისათვის, არამედ ექსპლოატატორთა მაქსიმალური მოგების უზრუნველყოფის ინტერესებისათვის“ (თხზ., ტ. 12, გვ. 350).

კაპიტალისტურ ქვეყნებში ნაციონალური შემოსავლის ნახევარზე მეტს ექსპლოატატორული კლასები ითვისებენ. მშრომელ მასებს, რომლებიც ქმნიან ნაციონალურ შემოსავალს, მცირე წილი ხვდებათ. კაპიტალისტური ქვეყნების ნაციონალურ შემოსავალში მშრომელთა წილი თანდათანობით მცირდება, რაც იწვევს მათი მატერიალური მდგომარეობის სისტემატურ გაუარესებას.

სოციალისტურ საზოგადოებაში ნაციონალური შემოსავალი მშრომელ მასების კუთვნილებას შეადგენს და იგი გამოყენებულია ხალხის მატერიალური და კულტურული დონის ამაღლებისა და სოციალისტური წარმოების გაფართოებისათვის. სოციალისტურ საზოგადოებაში ნაციონალური შემოსავლის განაწილება ექვემდებარება სოციალიზმის ძირითად ეკონომიურ კანონს — მთელი საზოგადოების მუდმივად მზარდ მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნილებათა მაქსიმალური დაკმაყოფილების უზრუნველყოფის კანონს. ჩვენში „სახალხო შემოსავლის განაწილება, — გვასწავლის ამხანაგი სტალინი, — ხდება არა ექსპლოატატორული კლასებისა და მათი მრავალრიცხოვანი პარაზიტი დამქაშების გამდიდრების ინტერესებისათვის, არამედ მუშათა და გლეხთა მატერიალური მდგომარეობის სისტემატური გაუმჯობესებისა და ქალაქად და სოფლად სოციალისტური წარმოების გაფართოების ინტერესებისათვის“ (თხზ., ტ. 12, გვ. 349-350).

ნაციონალური შემოსავალი სსრ კავშირში ორ ფონდად იყოფა: ხმარების ფონდად და დაგროვების ფონდად. ხმარების ფონდი, რომელიც ნაციონალური შემოსავლის ეთითქმის სამ მეოთხედს შეადგენს, ხმარდება მშრომელთა მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას. დაგროვების ფონდი გამოყენებულია სოციალისტურ საწარმოთა გასაფართოებლად და საერთო-სახელმწიფოებრივი, საერთო-საზოგადოებრივი მიზნისათვის, რაც აგრეთვე ადამიანთა მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნილებათა მაქსიმალურად დაკმაყოფილების უზრუნველყოფის საქმეს ემსახურება.

როგორც აღნიშნული იყო, ნაციონალური შემოსავალი გეგმიანად ნაწილდება ხმარებისა და დაგროვების ფონდებად. ამ ფონდებს შორის სწორ შეფარდებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს როგორც მშრომელთა მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის, ისე საზოგადოებრივი წარმოების გაფართოებისათვის. სახელმწიფო საწარმოებში ნაციონალური შემოსავლის ნაწილი მიდის მშრომელთა განკარგულებაში მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის სახით, კოლმეურნეობებში — კოლმეურნეთა შრომადღეებზე განაწილებული ნატურალური და ფულადი შემოსავლის სახით. გარდა ამისა, კოლმეურნეები ნაციონალური შემოსავლის ნაწილს იღებენ თავიანთ საკარმიდამო მეურნეობაში შემოსავლის სახით. სახელმწიფო საწარმოების, კოლმეურნეობებისა და კოოპერაციული ორგანიზაციების განკარგულებაში რჩება ნაციონალური შემოსავლის გარკვეული ნაწილი, რომელიც ხმარდება სოციალისტურ საწარმოთა გაფართოებას.

ნაციონალური შემოსავლის ნაწილი სახელმწიფო სამეურნეო ორგანიზაციების ბრუნვის გადასახადის მოგებიდან ანარიცხებისა და კოლმეურნეობებიდან და კოოპერაციული ორგანიზაციებიდან სხვადასხვა გადასახადების სახით ბიუჯეტის საშუალებით კონცენტრირებულია სახელმწიფოს ხელში. ამით იქმნება საბჭოთა სახელმწიფოს ცენტრალიზებული ფონდი. ეს ფონდი საბჭოთა სახელმწიფოს მიერ გამოყენებულია სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის, განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის, მეცნიერული მუშაობის, მმართველობისა და ქვეყნის თავდაცვის ხარჯების დასაფარავად. ცენტრალიზებული ფონდიდან იღებენ შემოსავალს ხელფასის სახით ის მშრომელებიც, რომლებიც უშუალოდ არ მონაწილეობენ მატერიალური დოვლათის წარმოებაში.

ამრიგად, სოციალისტურ საზოგადოებაში ნაციონალური შემოსავალი ისე ნაწილდება, რომ იგი უპასუხებს სოციალიზმის ძირითადი ეკონომიური კანონის მოთხოვნებს — მთელი საზოგადოების მუდმივად მზარდ მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნილებათა მაქსიმალური დაკმაყოფილების უზრუნველყოფას, ხელს უწყობს კომუნიზმის მშენებლობას ჩვენს ქვეყანაში.

დოცენტი ი. ბალანჩივაძე.

ახალი მსოფლიო ომის საფრთხის თავიდან აცილებისა და საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელების ღონისძიებათა შესახებ

სსრ კავშირის დელეგაციის მეთაურის ამხ. ა. ი. ვიშინსკის სიტყვა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მე-8 სესიის 21 სექტემბრის პლენარულ სხდომაზე

დამკვიდრებული პრაქტიკის მიხედვით გენერალური ასამბლეა თვითეულ თავის სესიაზე მუშაობას იწყებს საერთო დისკუსიით, რომელშიც ხდება განვლილი წლის შედეგების შეჯამება, ამ დროისათვის შექმნილი საერთაშორისო მდგომარეობის შეფასება, ისახება საგარეო პოლიტიკის პერსპექტივები, ასამბლეის წინაშე მდგომი ამოცანები, ამ ამოცანების გადაწყვეტის მეთოდები.

ჩვენი ყურადღება პირველ რიგში ამ სესიაზეც უნდა მიექცეს საერთაშორისო მდგომარეობის, საგარეოპოლიტიკური ურთიერთობის ხასიათისა და თავისებურებათა საკითხს, იმ საკითხს, თუ რა როლი აქვს დაკისრებული გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას, როგორც საერთაშორისო ორგანიზაციას, რომელიც რვა წლის წინათ შეიქმნა, რათა ხელი შეუწყოს საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგებას და ახალი ომის უბედურებათა და საშინელებათაგან მომავალი თაობების გადარჩენას.

ამიტომ საბჭოთა მთავრობა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის საქმიანობასა და როლს, ორგანიზაციისა, რომლის მოვალეობაა ხელი შეუწყოს საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგებას, ხელი შეუწყოს საერთაშორისო თანამშრომლობის, მშვიდობისა და ხალხთა უშიშროების განმტკიცებას.

საბჭოთა მთავრობამ ამას წინათ დაადასტურა, რომ იგი ამ საქმეს ენერგიულად დაუჭერს მხარს.

მაგრამ არ შეიძლება არ ვთქვათ, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია ამჟამად სრულებითაც არ არის ის, რაც უნდა იყოს იგი, არ არის ისეთი, როგორიც მშვიდობისმოყვარე ხალხებს სურთ იხილონ იგი. გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია ამჟამად დიდ კრიზისს განიცდის, რადგან მას ასრულებინებენ ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის ერთ-ერთი ბერკეტის როლს. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ასეთმა როლმა თავი იჩინა განსაკუთრებით ამ უკანასკნელ წლებში, როცა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სახელი გამოიყენეს კორეაში უცხოელთა ინტერვენციის შესანიღბავად, გამოიყენეს იმ ცდებისათვის, რომ მოეხდინათ კორეელი ხალხისათვის თავსმოხვეული სისხლისმღვრელი ომის ლეგალიზაცია.

სამ წელიწადზე მეტ ხანს გაგრძელდა ეს ომი, უამრავი მსხვერპლი შეიწირა, ქმნიდა რა სერიოზულ საერთაშორისო გართულებათა საფრთხეს, ახალი მსოფლიო ომის საფრთხეს. კორეაში დაზავების ხელმოწერამ ხელი შეუწყო საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის რამდენადმე შენელებას, მიუხედავად რეაქციული ძალების ყოველგვარი წინააღმდეგობისა, რომელნიც ცდილობდნენ ისეთი პროვოკაციების საშუალებით, რომლებიც კორეასა და გერმანიაში მოაწყეს, რათა გაეძლიერებინათ საერთაშორისო დაძაბულობა, შეექმნათ კიდევ უფრო დიდი გართულებანი საერთაშორისო ცხოვრებაში, გამოეცადათ ფაშისტური ორგანიზაციების ძალები, უფრო ფართოდ გაეჩაღებინათ ძირგამომთხრელი საქმიანობა სახალხო დემოკრატიის ქვეყნების წინააღმდეგ.

1951 წელს გამოქვეყნებულ ცნობილ წიგნში „საგარეო პოლიტიკა ამერიკელებისათვის“ ტაფტი აღნიშნავდა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი ძირითადი მეთოდი უნდა იყოს „ფარული ომი საბჭოთა კავშირისა და სახალხო დემოკრატიის ქვეყნების ზურგში“. აგრეთვე ცნობილია, რომ ასეთი ფარული ომის ვრცელი პროგრამა 1952 წელს ჟურნალ „ლაიფში“ დაბეჭდილ სტატიათა სათაურით „გამბედაობის პოლიტიკა“ გამოაქვეყნა ჯ. ფ. დალესმაც.

ასეთი, უკაცრავად პასუხია, „პოლიტიკის“ რეცეპტურით სცადა მოქმედება ლი სინ მანმა კორეაში, ცდილობდა რა ჩაეშალა დაზავებაზე შეთანხმების ხელმოწერა, სცადეს მოქმედება პროვოკატორებმაც გერმანიაში, რომლებიც დარაზმეს და მოისყიდეს იმ უკიდურესმა რეაქციულმა წრეებმა, რომლებსაც აშინებთ საერთაშორისო დაძაბულობის შენელება.

მაგრამ ამ „პოლიტიკას“ სერიოზული მარცხი მოსდის, იფუშება მშვიდობის მტრების დანაშაულებრივი გეგმები. ეს „პოლიტიკა“ აწყდება სულ უფრო და უფრო მეტ დაბრკოლებებს. განა ასეთ დაბრკოლებებს არ მოწმობს ამ სესიაზე გამოსვლებიც ზოგიერთი დელეგატისა, რომლებმაც ხაზგასმით აღნიშნეს ის გარემოება, რომ მშვიდობა, როგორც აქ პაკისტანის წარმომადგენელმა თქვა, მერყეულ წონასწორობაშია შორეულ აღმოსავლეთში, კორეასა და სხვა ადგილებში და რომ კორეა და შორეული აღმოსავლეთი ერთადერთი ადგილი როდია, სადაც დაძაბულობა ემუქრება მშვიდობას?

ეს იმპერიალიზმის თუ კოლონიალიზმის პოლიტიკის შედეგია, როგორც აქ ამბობდა ზოგიერთი დელეგატი, რომლებიც აღნიშნავდნენ, ასეთ პოლიტიკას საჭიროა ბოლო მოეღოსო. იმის მაგალითს, რომ „ძალის პოლიტიკა“ ზედიზედ განიცდის მარცხს, წარმოადგენს კორეის საკითხის განხილვა 30 სესიაზე, როცა დელეგაციათა 30 პროცენტმა არ დაუჭირა მხარი „15-ის“ რეზოლუციას, რომელიც უარყოფდა, რომ საჭიროა მოეწყოს „მრგვალი მაგიდის“ ტიპის კონფერენცია. საქმეს სრულიადაც არ ცვლის ის, რომ პროამერიკულმა ბანაკმა მოახერხა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სახელით გაეყვანა გენერალური ასამბლეის დადგენილება, რომელიც აშკარად არ შეესაბამება დაზავებაზე შეთანხმებას, პირდაპირ არღვევს ამ შეთანხმების მე-60 პარაგრაფს, რომელიც სრულიად არ ითვალისწინებს, რომ კონფერენცია უნდა შედგებოდეს მხოლოდ იმ ორი მხარის წარმომადგენელთაგან, რომელთა ჯარებიც კორეაში იბრძოდნენ, როგორც ამას დაჟინებით მოითხოვდნენ ამერიკის შეერთებული შტატები და მათი თანამოაზრენი.

ასეთი მდგომარეობა ოდნავაც არ შეიძლება მივიჩნიოთ დამაკმაყოფილებლად.

მართალი იყო ინდონეზიის საგარეო საქმეთა მინისტრი დოქტორი სუნარიო, რომელმაც თავის სიტყვაში აღნიშნა, რომ კონფერენციაში კორეის საკითხზე უნდა მონაწილეობდნენ არა მარტო მეომარი, არამედ არამეომარი ქვეყნებიც, რომელნიც უშუალოდ დაინტერესებული არიან შორეულ აღმოსავლეთში მოწესრიგებით და რომელთაც შეუძლიათ ხელი შეუწყონ კონფერენციის წარმატებას.

აგრეთვე ცნობილია, რომ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობამ, როგორც ეს ჩანს საგარეო საქმეთა მინისტრ ჯოუ ენ-ლაის დეპეშიდან გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივნის სახელზე, ისევე როგორც კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობამ, როგორც ეს ჩანს კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილის ლი დონ გენის განცხადებიდან, შესაძლოდ ვერ მიიჩნიეს დათანხმებოდნენ VII სესიაზე მიღებულ რეკომენდაციას და მოითხოვენ ამ საკითხის ხელახლა განხილვას.

როგორც დელეგატებმა უკვე იციან, საბჭოთა კავშირმა გენერალურ კომიტეტში შეიტანა თავისი წინადადებანი იმის შესახებ, რომ ბ-ნ ჰამარშელდის მემორანდუმი შეტანილ იქნას დღის წესრიგში, გაითვალისწინა რა, რომ კორეა-ჩინეთის მხარის სამართლიანი მოთხოვნები კონფერენციის შემადგენლობის შესახებ უნდა დაკმაყოფილდეს.

მაგრამ ამერიკის შეერთებული შტატები ამ საკითხშიც კვლავ ჯიუტობას აჩენენ, არა სურთ რა ხელი აიღონ თავიანთ არასწორ პოზიციაზე პოლიტიკური კონფერენციის შემადგენლობის საკითხში. ისინი ყოველ ღონეს ხმარობენ, რათა ჩაშალონ გენერალური ასამბლეის ახლანდელ სესიაზე ამ საკითხის განხილვა.

დალესი იმასაც კი არ მოერიდა განეცხადებინა, რომ პოლიტიკური კონფერენცია იმის გამოცდაა, სურს თუ არა მშვიდობა მეორე მხარესო, ცხადყო რა ამრიგად, რომ თვით კონფერენცია და ის დიდმნიშვნელოვანი ამოცანები, რომლებიც მან უნდა გადაწყვიტოს, ამერიკის მხარისათვის სერიოზულ ინტერესს არ წარმოადგენენ.

ამას უნდა დაემატოს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები, როგორც დალესის იმავე განცხადებიდან ჩანს, კორეის გაერთიანების საკითხშიც მთლიანად ლი სინ მანის პოზიციაზე დგანან. თავის სიტყვაში დალესმა აშკარად გამოამჟღავნა, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს განზრახული აქვთ იბრძოლონ ამ საკითხის აბსოლუტურად ყოველგვარ საფუძველს მოკლებული და აშკარად არარეალური გადაწყვეტისათვის, ამ საკითხისა, რომელიც, არსებითად რომ ვთქვათ, ითვალისწინებს ლი სინ მანის ანტიხალხური რეჟიმისათვის ჩრდილოეთ კორეის დამორჩილებას, ლი სინ მანის ხელისუფლების მთელ კორეაზე გავრცელებას.

უნდა უზრუნველვყოთ, რომ გენერალური ასამბლეის რეკომენდაციები შეესაბამებოდეს შეთანხმებას დაზავების შესახებ, რომლის ხელმოწერაც მშვიდობის დიდმნიშვნელოვანი გამარჯვებაა და მოწმობს, რომ იზრდება მშვიდობის ძალები, იზრდება კორეის საკითხის, აგრეთვე სხვა სადავო საკითხთა მშვიდობიანი მოწესრიგებისათვის, საერთაშორისო მდგომარეობის ნორმალიზაციისათვის შემდგომ ბრძოლაში წარმატების იმედი. შეთანხმება დაზავების შესახებ ამასთანავე მოწმობს, რომ ჩაშალა ეგრეთწოდებული „დინამიკური“ საგარეო პოლიტიკა, ძალის პოლიტიკა, რის განხორციელებასაც დაჟინებით ცდილობენ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და მათი მოკავშირე ქვეყნების რეაქციული წრეები, რომლებიც ცდილობენ იმოქმედონ დიქტატის გზით, აზვიადებენ რა, როგორც ჩანს, საკუთარ შესაძლებლობასა და ძალებს და ჯეროვნად ვერ აფასებენ რა ვერც რეალურ საერთაშორისო ვითარებას, ვერც მსოფლიოში ძალთა რეალურ თანაფარდობას.

კორეაში დაზავების შესახებ შეთანხმების ხელმოწერა, როგორც ეს აღნიშნა საბჭოთა მთავრობის მეთაურმა გ. მ. მალენკოვმა, აგრესიისა და საერთაშორისო ავანტიურების ძალების წინააღმდეგ მთელი მშვიდობისმოყვარე ძალების ბრძოლის უმნიშვნელოვანესი ნიშანსვეტი იყო. შეთანხმების ხელმოწერამ თვალნათლივ დაგვანახვა, რომ მშვიდობისმოყვარე ძალებს შეუძლიათ მიაღწიონ მწვავე საერთაშორისო პრობლემების ჯეროვან გადაწყვეტას, თუ ამასთან გამოიჩენენ სიმტკიცესა და შეუპოვრობას. საბჭოთა მთავრობის მეთაურმა ამავე დროს ხაზგასმით აღნიშნა, რომ შეუწყნარებელი იქნებოდა უყურადღებოდ დაგვეტოვებინა აგრესიული ძალების ახალი ხრიკები აღმოსავლეთში, რომლებსაც მიმართავენ კორეაში დაზავების ჩაშლის, აზიასა და წყნარ ოკეანის აუზში ვითარების გამწვავების მიზნით.

გმირი კორეელი ხალხისა და სახელოვან ჩინელ სახალხო მოხალისეთა ისტორიული დამსახურება ის არის, რომ მათ წინააღმდეგობა გაუწიეს კორეაში ინტერვენტების თავდასხმებს და ფრიად სერიოზული ლახვარი ჩასცეს რეაქციული ძალების ფართო გეგმებს, რომელთა მიზანია ჩაახშონ სახალხო-განმათავისუფლებელი მოძრაობა აზიაში.

არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ ამ უკანასკნელ ხანს გაძლიერდა დასავლეთის სამყაროს აგრესიული წრეების საქმიანობა, რომლებმაც კიდევ უფრო გააქტიურეს წარმოდგენა საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელების ყოველი ცდისადმი, აფართოებენ რა ძირგამომთხრელ მუშაობას სსრ კავშირის, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკისა და სახალხო დემოკრატიის ქვეყნების წინააღმდეგ „ცივი ომის სტრატეგიის“ თავიანთი გეგმების შესაბამისად. ამას ის გარემოებაც მოწმობს, რომ სულ ამ ცოტა ხნის წინათ ამერიკის შეერთებული შტატების ეგრეთწოდებული „ფსიქოლოგიური სტრატეგიის“ სამმართველო, რომელიც დღემდე მოქმედებდა, გარდაიქმნა უფრო მწვავე ფუნქციების მქონე ახალ სპეციალურ სამმართველოდ. ამ ახალ სამმართველოს დაევალა, როგორც ამერიკის პრესა იუწყებოდა, შეიმუშაოს და განახორციელოს „მაღალი ეროვნული სტრატეგიის დიდმნიშვნელოვანი, კრიტიკული ხასიათის ფუნქციები“. ამასთან აღნიშნავდნენ, რომ ახალი სპეციალური სამმართველოს დაარსების ძირითადი მოტივი ის არის, რომ „ცივ ომში სიტყვები აღარ კმარა, რომ საჭიროა საქმეები“, რომ „საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ცივ ომში, ამერიკის შეერთებული შტატების მმართველი წრეების თვალსაზრისით, საქმეები უფრო ეფექტიანია, ვიდრე სიტყვები“.

ეს ფაქტი სხვანაირად არ შეიძლება შევაფასოთ, თუ არა როგორც გეზი იმისაკენ, რომ მოახდინონ ახალი ავანტიურები ისეთი ტიპისა, როგორიც იყო ბერლინის ამა წლის ივნისის ავანტიურა, ახალი ავანტიურები, რომლებმაც არ შეიძლება არ გამოიწვიონ საერთაშორისო ურთიერთობის შემდგომი გამწვავება. იმპერიალიზმის მაგნატები, რომლებიც დაინტერესებული არიან უდიდესი მოგებით, რასაც იძლევა გამალებული შეიარაღება და მრეწველობის მილიტარიზაცია, და რომლებმაც მჭიდროდ დაუკავშირეს თავი საერთაშორისო ვითარების გამწვავების პოლიტიკას, წინანდებურად ესწრაფვიან ომის გაჩაღებას, წამლაინ რა ასეთი პოლიტიკით საერთაშორისო ატმოსფეროს, ხელს უწყობენ რა მხოლოდ საერთაშორისო დაძაბულობის ახალ გაძლიერებას, რაც ბიალავს მშვიდობისმოყვარე ხალხთა საარსებო ძირეულ ინტერესებს.

ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაციის მეთაურმა ბ-ნმა დალესმა ასამბლეაზე რამდენიმე დღის წინათ წარმოთქმულ სიტყვაში განაცხადა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები საკუთარ მზად არიან შეისწავლონ, თუ რა გზებით შეიძლება ბოლო მოეღოს არსებულ დაძაბულ მდგომარეობას და რომ ამერიკის შეერთებული შტატები მშვიდობის ძებნაში არასოდეს არ დაიღლებიან და არასოდეს გული არ გაუტყდებათ. მან სპეციალურად აღნიშნა ხაზგასმით, რომ ერთა მოქმედების შეთანხმება, როგორც ეს გათვალისწინებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში, ჯერ არასოდეს არ ყოფილა ისე აუცილებლად საჭირო, როგორც ახლა. ჩვენ მოვისმინეთ აგრეთვე განცხადება, თითქოს ამერიკის შეერთებულ შტატებს „გაეღოთ მშვიდობის სასახლის კარი და აქ შესასვლელად მიეწვიოთ საბჭოთა კავშირი“ და რომ ეს შემთხვევითი მოვლენა კი არ იყო, არამედ, როგორც დალესმა თქვა, ნიშნავდა „წინათ დაგეგმილ სტადიას ეიზენჰაუერის საგარეო პოლიტიკის ევოლუციაში“.

მაგრამ არ შეიძლება უგულებელვყოთ მრავალი ფაქტი, რომლებიც ეწინააღმდეგება ასეთ განცხადებებს. ამასთან თვით ბ-ნ დალესის გამოსვლა გენერალურ ასამბლეაში, ისევე როგორც სხვა მისი გამოსვლები, მაგალითად, „ამერიკის ორრისტთა ასოციაციაში“ ბოსტონში 26 აგვისტოს, მისი გამოსვლა ამერიკელთა ლეგიონის ყრილობაზე 2 სექტემბერს და სხვ., ისევე როგორც ამერიკის შეერთებული შტატების მთელი საგარეოპოლიტიკური კურსი, არავითარ საბუთს არ იძლევა იმის დასადასტურებლად, რაც აქ ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანმა თქვა. პირიქით, ეს გამოსვლები შეიძლება წარმოადგენდეს სრულიად საჭინააღმდეგო მისწრაფებათა დამამტკიცებელ საბუთს.

მაგალითად, 26 აგვისტოს ბოსტონში „ამერიკის აურისტთა ასოციაციის“ კონფერენციაზე წარმოთქმულ სიტყვაში ბ-ნი დალესი ამტკიცებდა, რომ საჭირო და მიზანშეწონილია ისეთი აგრესიული ორგანიზაციები, როგორიც არის ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკი, რომელსაც ამერიკის შეერთებული შტატები აკისრებენ საერთაშორისო უშიშროების უზრუნველყოფის დარგში მოვალეობის შესრულებას.

ბოსტონში ბ-ნმა დალესმა ხოტბა შეასხა აგრეთვე სხვა აგრესიულ ბლოკებსა და პაქტებს, როგორც, მაგალითად, პაქტებს ეგრეთწოდებული „უშიშროების“ ან „ურთიერთთავდაცვის“ შესახებ, რომლებიც ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა დადეს ფილიპინებთან, ავსტრალიასთან, ახალ ზელანდიასა და იაპონიასთან, ჩან კაი-შისთან დადებულ ხელშეკრულებას ეგრეთწოდებული „ერთობლივი თავდაცვის“ შესახებ, ასეთსავე ხელშეკრულებას ლი სინ მანთან, მთელ რიგ ხელშეკრულებებს სამხედრო ბაზების შესახებ, რომლებმაც, ბ-ნ დალესის განცხადებით, ამერიკის შეიარაღებულ ძალებს უნდა მისცენ უფრო ეფექტიანად მოქმედების საშუალება. დალესმა განაცხადა, რომ საჭიროა შეიქმნას იმის საპირწონე, როგორც მან თქვა, რასაც საბჭოთა პრემიერ-მინისტრმა უწოდა საბჭოთა სისტემის მონოლითური ერთიანობა.

სავსებით ცხადია, რომ ასეთი განცხადება საბჭოთა სისტემის ერთიანობის რაღაც „საპირწონის“ შექმნის შესახებ სრულებით არ შეესაბამება იმას, რაც ჩვენ აქ მოვისმინეთ ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო პოლიტიკის ვითომდა მშვიდობისმოყვარული მიზნების შესახებ.

საბჭოთა საზოგადოების ერთიანობა არასოდეს არ ყოფილა ისე მონოლითური, საბჭოთა ხალხების ძმური მეგობრობა არასოდეს არ ყოფილა ისე მტკიცე და ურღვევი, როგორიც არის ამჟამად, და ეს ცოტა შეშფოთებას როდი იწვევს მშვიდობის მტრებში, რომლებიც ისახავენ განუხორციელებელ იმედებს შეარყიონ ეს ერთიანობა და ხელი შეუშალონ შემდგომ წარმატებებს საბჭოთა სახელმწიფოს ეკონომიური, პოლიტიკური და კულტურული ზრდისა და აყვავების საქმეში.

ამერიკის შეერთებული შტატები რომ ნამდვილად არ ესწრაფვიან საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებას, ამას მჭევრმეტყველურად მოწმობს ის პოზიციაც, რომელიც ბ-ნმა დალესმა დაიკავა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის წარმომადგენლობის საკითხში. სულ მხოლოდ რამდენიმე დღეა მას შემდეგ, რაც ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაციამ ყოველი ღონე იხმარა, რათა უარეყოთ მოთხოვნა — მოგვეწვია ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის წარმომადგენლები დაეკავებინათ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში და მის ორგანოებში ადგილი, რომელიც კანონიერად ეკუთვნის ჩინეთს. ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკისა და ჩინელი ხალხის მიმართ აგრესიული პოლიტიკა და ჩანკაიშელთა ბანდისათვის როგორც ვითომდა ჩინეთის „მთავრობისათვის“ მხარდაჭერა და მისთვის მფარველობის გაწევა შეუთავსებელია მშვიდობის, საერთაშორისო უშიშროებისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის ინტერესებთან. ასეთ პოლიტიკას, რომლის მიზანია საერთაშორისო საქმეების გადაწყვეტაში არ მიიღებინონ მონაწილეობა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის კანონიერ წარმომადგენლებს, აუცილებელი მარცხი მოელის.

17 სექტემბერს წარმოთქმული სიტყვის დასაწყისში დალესმა განაცხადა: „ჩვენ, ე. ი. ამერიკის შეერთებული შტატები, ვაღიარებთ, რომ ჩვენი შეხედულებები შეიძლება მუდამ არ ბატონობდეს. თუ ეს მოხდა, — თქვა მან, — ჩვენ სამწუხაროდ მივიჩნევთ ამას, მაგრამ გული არ მოგვივა. ჩვენ შევეცდებით ფილოსოფიურად ავითვისოთ შედეგები“.

მაგრამ ჩვენ მხოლოდ ამ დღეებში მოგვეცა შესაძლებლობა დავრწმუნებულიყავით, თუ რას ნიშნავს დალესის მიხედვით ასეთი საქმეებისადმი „ფილოსოფიური“ დამოკიდებულება. ეს არის ინდოეთის შემთხვევა, როცა ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგაცია ბ-ნ დალესის მეთაურობით თავისებურად, „ფილოსოფიურად“ მიუდგა კორეის საკითხზე პოლიტიკურ კონფერენციაში ინდოეთის მონაწილეობის საკითხს, მტკიცე წინააღმდეგობა გაუწია რა ინდოეთის შეყვანას ამ კონფერენციის შემადგენლობაში.

ეს არის სავსებით აშკარა ტენდენცია შეუწყნარებლობისა ყველას მიმართ, ვინც მხარს არ უჭერს ან ვინც მხოლოდ ნაწილობრივ უჭერს მხარს ამერიკის თვალსაზრისს.

ამერიკის შეერთებული შტატების ასეთი პოზიცია მეათასეჯერ ადასტურებს, რომ თავიანთი მიზნების მისაღწევად ამერიკის შეერთებული შტატები არ ერიდებიან იმ ხალხთა და სახელმწიფოთა სუვერენული უფლებების უხეშად დარღვევას, რომლებიც ამერიკის დიქტატისაგან დამოუკიდებელი, საკუთარი გზით მიდიან.

ამერიკის შეერთებული შტატები რომ არ არიან დაინტერესებულნი საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელებით, ამას მოწმობს აგრეთვე ბ-ნ დალესის სიტყვის ის ნაწილი, რომელიც მან მიუძღვნა წესდების გადასინჯვის საკითხს, უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, ამას მოწმობს იმის პროპაგანდა, რომ საჭიროა გამოიყენონ წესდების გადასინჯვის შესაძლებლობა, რათა მოსპონ ერთ-ერთი ძირითადი პრინციპი, რომელსაც ემყარება გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია, — უშიშროების საბჭოში საკითხების განხილვისა და გადაწყვეტისას მუდმივ წევრთა ერთხმივობის პრინციპი. ეს პრინციპი ხელფეხს უბორკავს იმათ, ვინც დაინტერესებულია იმით, რომ შეასუსტოს უშიშროების საბჭოს როლი და მნიშვნელობა აგრესიისა და აგრესორთა წინააღმდეგ ბრძოლაში. წესდების გადასინჯვის მომხრენი დაინტერესებული არიან იმით, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია გადააქციონ არა ეფექტიან ინსტრუმენტად, რომელიც მშვიდობას იცავს, არამედ აგრესიული პოლიტიკის ინსტრუმენტად, პოლიტიკისა, რომელიც **მშვიდობას ემუქრება.** ეს ერთხელ კიდევ ამტკიცებს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მმართველი წრეები არ ცდილობენ აღმოფხვრან დაძაბულობა საერთაშორისო ვითარებაში, რადგან ახლანდელ პირობებში წესდების გადასინჯვის საკითხის დაყენება ზოგიერთმა სახელმწიფომ შეიძლება გამოიყენოს ახალი ცდებისათვის — ძირი გამოუთხარონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას და, განსაკუთრებით, უშიშროების საბჭოს, ძირი გამოუთხარონ მშვიდობის მთელ საქმეს. თვალში გვეხვდება როგორც ის გარემოება, რომ წესდების გადასინჯვის კამპანიაში უკვე ჩაება ამერიკის შეერთებული შტატების სენატი, შექმნა რა სპეციალური კომიტეტი სენატორ უაილის თავმჯდომარეობით, ისე ისიც, რომ სახელმწიფო დეპარტამენტი ცდილობს ამ კამპანიაში ჩაბას ეგრეთწოდებული ამერიკის კერძო ორგანიზაციები ან კერძო ჯგუფები, როგორც დალესმა თქვა, რომელთა ხელმძღვანელი იმედიც ამ რეაქციულ განზრახვაში მტკიცედ აქვს სახელმწიფო დეპარტამენტს. ყველა ცნობიდან ჩანს, რომ განზრახული აქვთ წესდების გადასინჯვის კამპანია გადააქციონ ნამდვილი „ცივი ომის“ კამპანიად, რათა გაალვივონ რეაქციული განწყობილება და გამოიყენონ ეს საერთაშორისო დაძაბულობის გაძლიერებისათვის.

თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობის დახასიათებისას არ შეიძლება მთელი რიგი ფაქტების საფუძველზე არ გავაკეთოთ დასკვნა ატლანტიკის ბლოკის ქვეყნების ბანაკში წინააღმდეგობათა შემდგომი გაღრმავების შესახებ. არ შეიძლება ამასთანავე არ აღინიშნოს ამ ბანაკის მონაწილე მთელი რიგი ქვეყნების, და მით უფრო მთელი რიგი სხვა ქვეყნების ფართო საზოგადოებრივი წრეების მოთხოვნა, რომელიც სულ უფრო ძლიერდება, რომ სადავო საერთაშორისო საკითხები მოწესრიგდეს მოლაპარაკების გზით, რათა სახელმწიფოებს შორის დაიდოს შესაბამისი შეთანხმებანი, რომლებიც ხელს შეუწყობენ საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებას.

არ შეიძლება ყურადღება არ მივაქციოთ იმას, რომ მშვიდობის მტრები, თვალთმაქცურად გვთავაზობენ რა მოლაპარაკებას, ამასთან გვიყენებენ ისეთ პირობებს, რომლებიც აშკარად ნავარაუდევია იმისათვის, რომ ან შეუძლებელი ან უშედეგო გახადონ მოლაპარაკება.

გადაუჭრელი საერთაშორისო საკითხების მოწესრიგების მოთხოვნა დღითიდღე ძლიერდება და მით უფრო მეტ საერთაშორისო მნიშვნელობას იძენს, რაც საბჭოთა კავშირი, განუხრელად ახორციელებს რა თავის მშვიდობისმოყვარულ საგარეო პოლიტიკას და აღწევს რა ახალ წარმატებებს თავის შინასახელმწიფოებრივ საქმეებში, სპობს დაბრკოლებებს, რომლებსაც მშვიდობის მტრები ქმნიან გადაუჭრელი საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგების გზაზე.

თანმიმდევრული საბჭოთა საგარეო პოლიტიკა, რომლის მიზანია მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების დაცვა, დადებითს შედეგებს იძლევა, რასაც მოწმობს გარკვეული გარდატეხა საერთაშორისო ვითარებაში, როცა დაძაბულობის ხანგრძლივი გაძლიერების შემდეგ ომისშემდგომ წლებში პირველად გახდა საგრძნობი საერთაშორისო ატმოსფეროს რამდენადმე შენელება, როცა მილიონობით ადამიანს სულ უფრო მეტი იმედი მიეცა, რომ შეიძლება გამონახოს გადაუჭრელი საკითხების მოწესრიგების გზა. ეს შეესაბამება ხალხების იმედებსა და ძლიერ მისწრაფებას ხანგრძლივი და მტკიცე მშვიდობისადმი, რასაც განსაკუთრებით გაუსვა ხაზი თავის გამოსვლაში უმაღლეს საბჭოში საბჭოთა მთავრობის მეთაურმა გ. მ. მალენკოვმა.

საბჭოთა კავშირი ესწრაფვის — და ეს დამტკიცებულია მთელი მისი პოლიტიკით საბჭოთა სახელმწიფოს შექმნის პირველი დღიებიდან — სხვა ქვეყნებთან კეთილმეზობლური ურთიერთობის განმტკიცებას, არა აქვს არავითარი ტერიტორიული პრეტენზია არც ერთი სახელმწიფოს მიმართ, მათ შორის არც ერთი მეზობელი სახელმწიფოს მიმართ.

„ჩვენმა გამოცდილებამ, — ამბობდა ვ. ი. ლენინი 30 წელიწადზე მეტი ხნის წინათ ინტერვიუში ინგლისელ კორესპონდენტთან, — შექმნა ჩვენში ურყევი რწმენა, რომ მხოლოდ უდიდესი ყურადღების გამოჩენა სხვადასხვა ერის ინტერესებისადმი სპობს ნიადაგს კონფლიქტებისათვის, სპობს ყოველგვარი ინტრიგების შიშს, ქმნის იმ ნდობას, განსაკუთრებით სხვადასხვა ენაზე მოლაპარაკე მუშებისა და გლეხების მხრივ, ურომლისოდ აბსოლუტურად შეუძლებელია როგორც მშვიდობიანი ურთიერთობა ხალხებს შორის, ისე რამდენადმე წარმატებითი განვითარება ყოველივე იმისა, რაც კი საკულისხმო რამ არის თანამედროვე ცივილიზაციაში“.

აი გზა, რომელსაც განუხრელად და მტკიცედ ადგას საბჭოთა კავშირი, რათა აშენოს, განახორციელოს და განამტკიცოს საერთაშორისო ურთიერთობა თავისი საგარეო პოლიტიკის ურღვევი პრინციპის, ყოველი ქვეყნის, დიდი და მცირე ქვეყნის ეროვნული თავისუფლებისა და სუვერენიტეტის პატივისცემის პრინციპის შესაბამისად.

თავის მშვიდობისმოყვარულ საგარეო პოლიტიკას საბჭოთა კავშირი ახორციელებს დემოკრატიული ბანაკის ქვეყნებთან მჭიდრო მეგობრობით, დემოკრატიული ბანაკისა, რომლისთვისაც უცხოა შინაგანი წინააღმდეგობანი და ბრძოლა, რომელიც მტკიცედ გაერთიანებულია სრული ურთიერთნდობისა და პატივისცემის, კეთილგრფელი მეგობრობისა და უანგარო ურთიერთდახმარების მტკიცე კავშირით. სწორედ ეს არის მშვიდობისა და დემოკრატიის ქვეყნების ბანაკის ძალისა და პროგრესის მძლავრი წყარო. ასეთი უდავო, მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების წინაშე რა უბადრუკია ცდა—დაამახინჯონ და ჩრდილი მიაყენონ საბჭოთა კავშირსა და დემოკრატიული ბანაკის ქვეყნებს შორის არსებულ ურთიერთობას, რომელიც ემყარება ურთიერთნდობას, პატივისცემასა და ძმურ თანამშრომლობას!

სულ სხვა რამეს ვხედავთ ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკში შემავალი ქვეყნების ბანაკში. თვითდანვე აშკარა იყო ამ ბლოკის ორგანიზატორთა აგრესიული ზრახვები, ბლოკისა, რომლის შექმნის მიზნებს საერთო არა აქვს რა თავდაცვის ამოცანებთან, თუმცა ბლოკის ორგანიზატორები სწორედ ამას ასახელებდნენ მისი შექმნის ძირითად, თითქმის ერთადერთ ვითომ და მოტივად. არა თავდაცვა, როგორც ამას ამტკიცებენ ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის სულისჩამდგმელნი და ორგანიზატორები, არამედ ახალი მსოფლიო ომის მომზადება მსოფლიო ბატონობის ბოდვითი იდეების განხორციელებისათვის — აი ამ ბლოკის მიზანი.

ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკი ნამდვილი სამხედრო კავშირია, რომელიც მხოლოდ და მხოლოდ აგრესიულ მიზნებს ისახავს. ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკი წარმოადგენს მთავარ საფრთხეს მშვიდობის საქმისათვის. ამ ბლოკის არსებობით დაინტერესებული არიან მხოლოდ ისინი, ვისაც არ აინტერესებს მშვიდობის განმტკიცება, ვისაც მშვიდობა ხელს არ აძლევს, ვინც ომზე ამყარებს იმედს. დღეს ამ ბლოკის არსებობის ოთხი წლის შემდეგ, ეს უფრო ნათლად ჩანს, ვიდრე ოდესმე წინათ, მიუხედავად ამ ბლოკის ორგანიზატორების მთელი ყალთაბანდობისა და მეცადინეობისა — მოგვაჩვენონ ეს ბლოკი „მშვიდობის საუკეთესო, თუ არა ერთადერთ იმედად“.

როგორც ცნობილია, ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკში განსაკუთრებული როლი აქვს დათმობილი ეგრეთწოდებულ ევროპის არმიას, რასაც მოწმობს ისეთი ფაქტიც, როგორიც არის ბ-ნ დალესისა და ბ-ნ სტასენის სპეციალურად გამგზავრება დასავლეთ ევროპაში იმ

ამხ. ა. ი. ვიშინსკის სიტყვის გაგრძელება

ლესიც შეეხო ამ თემას და შეეცადა პასუხი გაეცა მის მიერვე დასმულ კითხვაზე: „რატომ გვეშინია ჩვენ?“. „ამერიკის შეერთებული შტატების რეზერვის ოფიცერთა ეროვნული ასოციაციის“ ყოფილი თავმჯდომარის პოლკოვნიკ ნებლეტის წიგნი „პენტაგონის პოლიტიკა“, რომელიც ამას წინათ გამოიცა ნიუ-იორკში, იძლევა, ჩემი აზრით, პირდაპირ პასუხს ამ კითხვაზე.

„...შვიდი წლის განმავლობაში, — ვკითხულობთ ამ წიგნში, — ჩვენ განვიცდით რუსების მოულოდნელი თავდასხმისა და კომუნისტური გადატრიალების შიშს. პენტაგონმა ეს შიში გამოიყენა ჩვენს ქვეყანაზე სამხედრო კონტროლის დაწესებისათვის... შიშის ზეგავლენით ჩვენმა საზოგადოებამ სამხედროთა განკარგულებაში გადასცა რეგულარული სამხედრო ძალები 5 მილიონი მამაკაცისა და ქალის შემადგენლობით... თუ პენტაგონმა და ზოგიერთმა პოლიტიკოსმა მოახერხეს, რომ საზოგადოება კიდევ რამდენიმე წლის განმავლობაში განიცდადეს კომუნისტური აგრესიის შიშს, გასაწვევი ასაკის ყველა ჩვენი მამაკაცი და ბევრი ჩვენი ქალი შეყვანილი იქნება პროფესიული არმიაში შემადგენლობაში. მაშინ ჩვენ გადვიქცევით იმის მსგავს მილიტარისტულ სახელმწიფოდ, რომლის სამუალებით ჰიტლერმა დაიპყრო მსოფლიო“.

„...რუსების თავდასხმის შიში გაქრება, როგორც კი საზოგადოება შეიგნებს, რომ ეს შიში ხელოვნურად გამოიწვია პენტაგონმა იმ მიზნით, რომ უფლება მიეღო შეექმნა დიდი პროფესიული არმია“.

პირდაპირ უნდა ითქვას: მიუხედავად იმისა, რომ სულელური ჭორები და სიტყვები, რასაც მშვიდობის მტრები ავრცელებენ სსრ კავშირის მხრივ რაღაც საფრთხის შესახებ, სულ უფრო ნაკლებ ნდობას იწვევს და რომ სულ უფრო კლებულობს იმ ადამიანთა რაცხვი, რომლებიც ამ ჭორებს სიმართლედ თვლიან, ასეთი პროვოკაციული ხმებისა და ჭორების ფაბრიკაცია და გავრცელება ჯერ კიდევ გრძელდება. ახლა მშვიდობის მტრები ცდილობენ დაარწმუნონ ხალხები იმ ფაქტით, რომ საბჭოთა კავშირი ფლობს წყალბადის იარაღის წარმოების საიდუმლოებას, როგორც ისინი ამას აკეთებდნენ უფრო ადრე, რამდენიმე წლის წინათ, როცა საბჭოთა კავშირი დაეუფლა ატომური იარაღის წარმოების საიდუმლოებას, და ამასთან დაკავშირებით გამოიწვინონ შეშფოთება და გამოიყენონ იგი გამალებულა შეიარაღებისათვის.

თავის 20 აგვისტოს ცნობაში საბჭოთა მთავრობამ განაცხადა, რომ, ისევე როგორც წინათ, ასეთი შეშფოთებისათვის არავითარი საფუძველი არ მოიპოვება. ასეთი შეშფოთებისათვის არავითარი საფუძველი არ მოიპოვება იმიტომ, რომ საბჭოთა კავშირი უცვლელად, თანმიმდევრულად ახორციელებს მშვიდობის განმტკიცების პოლიტიკას, რომლის მიზანია თანამშრომლობისა და საქმიანი ურთიერთობის განვითარება ყველა სახელმწიფოსთან, რომლებიც ასეთასვე მიზნებს ისახავენ, რათა საქმით შეუწყოს ხელი სადავო საერთაშორისო საკითხების მოწესრიგებას.

საბჭოთა საგარეო პოლიტიკა ნამდვილად მშვიდობისმოყვარული პოლიტიკა, ხალხთა შორის მშვიდობისა და მეგობრობის პოლიტიკაა. საბჭოთა საგარეო პოლიტიკის ასეთი ბუნებით, მიზნებითა და პრინციპებით განისაზღვრება ის პოზიცია, რომელიც საბჭოთა კავშირს უკავია ყველა საერთაშორისო საკითხის, მათ შორის ისეთი საკითხების განხილვის დროს, რომლებზეც ილაპარაკა თავის სიტყვაში ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანმა ბ-ნმა დალესმა. მან ცოტა ძალღონე როდი ეხარჯა იმას, რომ საგარეო პოლიტიკა, რომელსაც შეერთებული შტატები ახორციელებენ მისი უშუალო მონაწილეობით, დაეხატა როგორც მშვიდობისმოყვარული. პირველად როდი ვხვდებით ასეთ ცდებს, როცა ეკონომიური და პოლიტიკური თანამშრომლობის შესახებ მშვიდობისმოყვარული დეკლარაციებით, ეგრეთწოდებული ურთიერთთავდაცვის შესახებ ყოველგვარი შეთანხმებებითა და ხელშეკრულებებით და სხვ. ცდილობენ დაფარონ ნამდვილი მიზნები თავიანთი პოლიტიკისა, რომელიც ემსახურება მსოფლიო ბატონობის განხორციელებას, რაც შეურიგებელად ეწინააღმდეგება მშვიდობისმოყვარული ხასიათის განცხადებებს.

მაგრამ შეუძლებელია დაიმალოს ნამდვილი სიმართლე იმ სამხედრო ლონისძიებათა ხასიათისა და მიზნების შესახებ, რომლებსაც გაძლიერებით ახორციელებენ ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის ქვეყნები, რათა განახორციელონ საერთაშორისო ვითარების გამწვავების კურსი, თუნდაც იმ საფრთ, რომ მოიმიზეზონ თავდაცვა და წესდების შესაბამისად იმ საშუალებათა გამოყენება, რომლებისაც, როგორც აქ ბ-ნმა დალესმა თქვა, თითქოს არავის არ უნდა ეშინოდეს და რომლებიც მან დაახასიათა როგორც „განათლებული გზა“, რომელსაც თითქოს შეუძლია უზრუნველყოს საერთაშორისო უშიშროება.

მაგრამ განა შეიძლება „განათლებული გზა“ ვუწოდოთ ეგრეთწოდებული „კოლექტიური თავდაცვის“ სისტემის გზას, რომელიც შექმნილია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების გვერდის ავლითა და დარღვევით, წესდებისა, რომელიც გვიჩვენებს აგრესიის წინააღმდეგ ბრძოლის ნამდვილ გზას, მშვიდობისა და საერთაშორისო უშიშროების დაცვის გზას? ეგრეთწოდებული „კოლექტიური თავდაცვის“ სისტემის ალმით წინამდვილეში, როგორც ამას მოწმობს მრავალი ფაქტი, ხორციელდება სამხედრო ლონისძიებათა სისტემა, რომლებიც აგრესიულ მიზნებს ისახავენ. ასეთი სისტემის შექმნის მიზანია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შესუსტება და მისთვის ძირის გამოთხრა და იგი არასგზით არ შეესაბამება ამ სისტემის ორგანიზატორთა და სულისჩამდგმელთა განცხადებებს, თითქოს ისინი ისწრაფოდნენ, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია მშვიდობის უფრო ეფექტიანი ინსტრუმენტი გახდეს.

რა „განათლებულ გზაზე“ შეიძლება ლაპარაკი, როცა წარმოებს გამალებული შეიარაღება, როცა აწარმოებენ ატომურ ბომბებს, როცა სულ უფრო ზრდიან კოლოსალური სამხედრო ბიუჯეტების ტვირთს ინგლის-ამერიკის ბლოკის ქვეყნების ხალხებისათვის?

ასეთ ვითარებაში ლაპარაკიც კი შეუძლებელია რაღაც „განათლებული გზის“ შესახებ ეგრეთწოდებული კოლექტიური ლონისძიებების სახით. ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის მიერ წარმოშობილ ამ ლონისძიებებს არ შეუძლიათ უაღრესად სერიოზული შიში არ აღუძრან ყველა მშვიდობისმოყვარე ხალხს თავისუფლებისა და საერთაშორისო უშიშროებისათვის, ისევე როგორც არ შეიძლება ასეთივე შიში არ გამოიწვიოს ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის მთელმა საქმიანობამ, ბლოკისა, რომელიც თითქოს შექმნილი იყოს თავდაცვის მიზნით, სინამდვილეში კი წარმოადგენს მთავარ საფრთხეს მშვიდობის საქმისათვის.

ბუნებრივია, რომ თავდაცვის აღნიშნული კოლექტიური სისტემა უვარგისია მშვიდობის დასაცავად, ნორმალური კეთილმეზობლური საერთაშორისო ურთიერთობის დასამყარებლად და განსაიტკიცებლად, ისევე როგორც უვარგისია ასეთივე მიზნებისათვის ძალის პოლიტიკა, რომელმაც ეს სისტემა წარმოშვა. ეს ცხადი იყო, როგორც ვფიქრობთ, ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენლებისთვისაც, თუ ვიმსჯელებთ იმ შენიშვნების მიხედვით, რომლებიც გააკეთა ბ-ნმა დალესმა, როცა იგი აყალიბებდა თავის შეხედულებებს ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო პოლიტიკის შესახებ თავის წიგნში „ომი თუ მშვიდობა“ (1950 წ.). აღნიშნავდა რა, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს ესაჭიროებათ „სამართლიანი და დინამიკური რწმენა“, იგი წერდა:

„უიმისოდ ყველაფერი ნაკლებად დაგვეხმარება. ამ საჭიროების შევსება არ შეუძლიათ პოლიტიკოსებს, თუნდაც ნიჭიერებს; ან დიპლომატებს, თუნდაც შორსმჭვრეტელებს; ან მეცნიერებს, რა გამჭრიახნიც უნდა იყვნენ ისინი; ან ბომბებს, თუნდაც ზემძლავრს“.

მაგრამ მთელი ეგრეთწოდებული „კოლექტიური თავდაცვის“ სისტემა აგებულია სანქციების გამოყენებაზე, ესეიგი ძალის, ომის გამოყენებაზე იმ სახელმწიფოს წინააღმდეგ, რომელიც ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის წევრთა შორის შეთანხმებით შეიძლება გამოცხადებულ იქნას აგრესორად, რაც თავისთავად უკანონობა, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების ეხში დარღვევა იქნებოდა, წესდებისა, რომლის თანახმად ასეთი საკითხები მხოლოდ უშიშროების საბჭოს შეუძლია გადაწყვიტოს.

ამიტომ სავსებით გასაგებია განცხადება, რომელიც თავის დროზე გააკეთა, მაგალითად, შვეიცის მთავრობამ, იმის შესახებ, რომ მას „არ შეუძლია იკისროს ვალდებულება, რომ მონაწილეობას მიიღებს შესაძლო სანქციებში იმ შემთხვევაში, როცა უნდა გვეშინოდეს, რომ ამ მონაწილეობის შესაძლო შედეგი იქნებოდა შვეიცის ჩაბმა მსოფლიო ომში“.

ეგრეთწოდებული კოლექტიური თავდაცვის ღონისძიებათა ნიღბით არსებითად ხორციელდება მუშაობა, რომელიც მიმართულია კოლექტიური უშიშროების წინააღმდეგ. კოლექტიურ უშიშროებაზე ლაპარაკი მხოლოდ სამხედრო გეგმების საფარია, რაც შეუთავსებელია ნამდვილი კოლექტიური უშიშროების ორგანიზაციის ღონისძიებებთან. უაღრესად დიდმნიშვნელოვანი საკითხი, რომელიც საყოველთაო ყურადღებას იპყრობს, არის კორეის საკითხი, კორეის გაერთიანებისა და იმ პოლიტიკური კონფერენციის საკითხი, რომელიც მოწვეულ უნდა იქნას არაუგვიანეს 28 ოქტომბრისა. ილაპარაკა რა ამ საკითხზე, ზოგიერთმა დელეგატმა, და პირველ რიგში ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგატმა, გაიმეორა დიდი ხნის უარყოფილი და მხილებული ვერსია „ჩრდილოეთ კორეიდან აგრესიის“ შესახებ. საჭირო არ არის დაწვრილებით ვილაპარაკოთ ამ საკითხთან დაკავშირებით. სამივე უკანასკნელი წლის განმავლობაში, დაწყებული 1950 წლიდან, ჩვენ არაერთხელ მოგვყავდა მრავალი ფაქტი, რომლებიც მოწმობენ საქმის ნამდვილ ვითარებას 1950 წელს, როცა კორეის სახალხო-დემოკრატიულ რესპუბლიკას თავს დაესხნენ ამერიკელი სამხედრო ინსტრუქტორებისა და მეთაურების მიერ ორგანიზებული, აღჭურვილი და ინსტრუქტირებული ლი-სინმანელთა შეიარაღებული ძალები. მოგაგონებთ მხოლოდ ერთ გარემოებას, რომელიც მთელი კატეგორიულობით ადასტურებს ლი სინ მანის მარიონეტული შეიარაღებული ძალების წინასწარ დაგეგმილ და მომზადებულ შეჭრას ჩრდილოეთ კორეის ტერიტორიაზე.

1950 წლის გაზაფხულზე სამხრეთ კორეაში სამართალში მისცეს და 10-მდე წლის პატიმრობა მიუსაჯეს ეროვნული კრების 13 დეპუტატს. მათ წინააღმდეგ წაყენებულ ბრალდებათა მთელ რიგ პუნქტებს შორის იყო მე-4 პუნქტი, რომელშიც ნათქვამია: „აზრის გამოთქმა ჩრდილოეთ კორეაში სამხრეთ კორეის ძალების შეჭრის წინააღმდეგ“. ამრიგად, ეროვნული კრების წევრები სიპყრობილეში ჩაყარეს, გასამართლეს და კატორღაში ვაგზავნეს მხოლოდ იმის გამო, რომ ისინი გამოვიდნენ ჩრდილოეთ კორეაში შეჭრის წინააღმდეგ, რასაც მაშინ იწყებდნენ, — ეს ითვლებოდა სახელმწიფო დანაშაულად, რისთვისაც ასამართლებდნენ და სასტიკად სჯიდნენ. ეს აშკარად ამტკიცებს იმას, რომ ლი სინ მანი და მისი მფარველები ნამდვილად ემზადებოდნენ ჩრდილოეთ კორეაზე თავდასასხმელად.

როცა ასეთი ფაქტი და სხვა უდავო ფაქტები არის, როგორღა შეიძლება, თითქოს აქ არაფერიაო, ყალბი ვერსიის გავრცელება „ჩრდილოეთ კორეიდან აგრესიის“ შესახებ და როგორღა შეიძლება ქება შეესხას ისეთ სამარცხვინო ფაქტს, როცა გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია გამოიყენეს აგრესიული საგარეო პოლიტიკის ინსტრუმენტად და კორეაში უცხოეთის ინტერვენციის შესანიღბავად?

დამახასიათებელია, რომ მაშინ, როცა ასამბლეაში ამერიკელი დიპლომატები ლაპარაკობენ იმაზე, თითქოს ამერიკის შეერთებულ შტატებს განზრახავ აქვთ „მოიგონ **ბრძოლა მშვიდობისათვის**“, ამერიკის შეერთებული შტატების თავდაცვის მინისტრი ვილსონი სენატს არწმუნებს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების შეიარაღებულ ძალებს მათი მოკავშირეების შეიარაღებული ძალების დახმარებით შეუძლიათ **„მოიგონ ომი“** საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ, ხოლო გენერალი კლეი უესტ-პოინტის სამხედრო სასწავლებლის კურსდამთავრებულებს ეცხადებს, ატომური ომი ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნული უშიშროების საფუძველიაო.

* * *

დასავლეთის ქვეყნებში სულ უფრო ძლიერდება შეშფოთება, რომელსაც იწვევს შეიარაღების აუტანელი ტვირთი, ამასთან დღითიდღე იზრდება რწმენა, რომ სტრატეგიული საჭიროებანი, რომლებიც ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის ხელმძღვანელებმა განსაზღვრეს, საერთოდ მოკლებულია საფუძველს, რომ „საფრთხე აღმოსავლეთიდან“, რომლითაც ცდილობენ გაამართლონ გამალებული შეიარაღების საჭიროება, სულაც არ არსებობს.

დასავლეთ ევროპის ქვეყნების რეაქციული ძალები იმედს ამყარებენ ადენაუერის დასავლეთ გერმანიაზე, აცხადებენ, რომ მისი სამხედრო ძალა განსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვანია „სიცოცხლისუნარიანი ევროპისათვის“.

ეგრეთწოდებული ბონის შეთანხმების, ისევე როგორც ეგრეთწოდებული პარიზის შეთანხმების აზრი ის არის, რომ დასავლეთ გერმანიის შეიარაღებული ძალები, რომლებსაც ჰიტლერული გენერლების სარდლობით ქმნიან, შეიყვანონ ეგრეთწოდებული „ევროპის არმიის“ შემადგენლობაში და ამით ჩრდილოეთ ატლანტიკის ბლოკის შეიარაღებული ძალების შემადგენლობაში. ეს არის გერმანიის მილიტარიზმის აღორძინების, ახალი აგრესიის საშიში კერის შექმნის გზა. ამ გზით სვლა იმას ნიშნავს, რომ უარი თქვან იმ საჯაროდ განცხადებულ საერთაშორისო ვალდებულებებზე, რომელთა მიზანი იყო ხელი შეეწყოთ გერმანიის, როგორც მშვიდობისმოყვარე და დემოკრატიული სახელმწიფოს, აღდგენისათვის და რომლებიც იკისრეს ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და ინგლისმა პოტსდამის 1945 წლის კონფერენციაზე, შემდეგ კი საფრანგეთმაც, რომელიც მათ შეუერთდა.

ეს გზა სასარგებლო არ არის მშვიდობისათვის, სასარგებლო არ არის არც გერმანელი ხალხის, არც ფრანგი თუ ბრიტანელი ხალხების და საერთოდ არც ერთი მშვიდობისმოყვარე ხალხისათვის.

საბჭოთა კავშირი გადაჭრით უარყოფს ასეთ გზაზე დადგომის შესაძლებლობას. საბჭოთა კავშირი სახავს სხვა გზას, რომელიც შეესაბამება ვალდებულებებს, რომლებიც ოთხმა სახელმწიფომ იკისრა გერმანიის მიმართ. ეს გზა შეესაბამება მშვიდობის ინტერესებს, გერმანელი ხალხისა და მისი მეზობლების ინტერესებს, გერმანიის სახელმწიფოს მშვიდობიანი და დემოკრატიული განვითარების ინტერესებს.

საბჭოთა მთავრობამ ჯერ კიდევ 1952 წლის მარტში, ე. ი. წლინახევრის წინათ, წარადგინა ოთხი სახელმწიფოს განსახილველად გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების საფუძვლების პროექტი.

ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობებს დღემდე არ წარმოუდგენიათ ამ პროექტის შესახებ არც თავიანთი შენიშვნები, არც თავიანთი წინადადებანი. დასავლეთის სამი სახელმწიფოს ყველა ღონისძიება იმისაკენ არის მიმართული, რომ რაც შეიძლება მალე დაამთავრონ ეგრეთწოდებული ევროპის თავდაცვითი გაერთიანების შექმნა და ამ გაერთიანებაში შეიყვანონ დასავლეთ გერმანიის შეიარაღებული ძალები.

მას, ვინც ნამდვილად ესწრაფვის გერმანიის საკითხის მშვიდობიან მოწესრიგებას, არ შეუძლია არ დაგმოს და არ უარყოს გეგმები, რომელთა მიზანია ააღორძინონ მილიტარიზმი, რომელიც ომს იწვევს. ამ გზაზე გერმანია არაერთხელ დაუყენებიათ სამხედრო ავანტიურისტებს, რომლებმაც ამ უკანასკნელი ნახევარი საუკუნის მანძილზე ორჯერ დაატეხეს თავს გერმანელ ხალხს დიდი ეროვნული კატასტროფა. ახლა კვლავ სურთ დააყენონ გერმანია სამხედრო ავანტიურების გზაზე.

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა, რომელიც მთელი გერმანიის მშვიდობისმოყვარული ძალების, მშვიდობისა და შრომის, დემოკრატიისა და პროგრესის გერმანიის ბურჯია, ისწრაფვის უზრუნველყოს მშვიდობა გერმანიისათვის, უზრუნველყოს ერთიანი და დამოუკიდებელი დემოკრატიული გერმანიის შექმნა, რაც მხარდაჭერას პოულობს შორს მის ფარგლებს გარეთ გერმანელი ხალხის უაღრესად ფართო მასებში.

რაც შეეხება საბჭოთა მთავრობის პოზიციას იმ გეგმების მიმართ, რომლებსაც ბონის, პარიზისა და სხვა ასეთი შეთანხმებანი ითვალისწინებენ, ეს პოზიცია ამომწურავად იყო განსაზღვრული გერმანიის საკითხის წარმოშობისთანავე. ამასთან დაკავშირებით უნდა გავიხსენოთ საბჭოთა მთავრობის მეთაურის სიტყვები, რომლებიც გამოხატავენ მთელი საბჭოთა ხალხის ნებასა და მტკიცე გადაწყვეტილებას და რომლებიც სავსებით შეესაბამებიან ყველა მშვიდობისმოყვარე ხალხის, მშვიდობისა და ხალხთა მეგობრობის ყველა ნამდვილი მეგობრის, ახალი მსოფლიო ომის მტრების ნებასა და მტკიცე გადაწყვეტილებას.

სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში წარმოთქმულ სიტყვაში გ. მ. მალენკოვმა თქვა:

„ჩვენგან მოითხოვენ, რომ დავთანხმდეთ აგრესიული მილიტარისტული გერმანიის აღორძინებაზე, და ამასთან თავს ნებას აძლევენ ილაპარაკონ მშვიდობის უზრუნველყოფაზე ევროპაში. მაგრამ იმისათვის კი არ დაუღვრია ჩვენს ხალხს მილიონობით თავისი შვილის სისხლი მილიტარისტული გერმანიის წინააღმდეგ ომში, რომ კვლავ აღორძინოს ომის ეს ყველაზე საშიში კერა ევროპაში“.

გერმანიის საკითხის მშვიდობიანი და მტკიცე მოწესრიგებით განსაკუთრებით დაინტერესებული არიან გერმანიის უშუალო მეზობლები, რომლებმაც არაერთხელ განიცადეს უბედურებანი, რაც მათ თავს დაატეხეს გერმანელმა მილიტარისტებმა. ეს უბედურებანი ამავე დროს სასტიკ ლახვრად ატყდებოდა თავს გერმანელ ხალხს, რომელიც საკუთარი ისტორიული გამოცდილებით დარწმუნდა იმაში, რომ მილიტარიზმის გზა მიდის აგრესიისა და ომისაკენ, იწვევს ეროვნულ თვითმკვლელობას. გერმანელი ხალხის საუკეთესო ძალები ამ გზას უარყოფენ, ისწრაფვიან უზრუნველყონ მშვიდობა გერმანიისათვის და მიაღწიონ ერთიანი, დამოუკიდებელი, დემოკრატიული და მშვიდობისმოყვარე გერმანიის შექმნას.

მაგრამ გერმანიის მილიტარიზმის აღორძინების საკითხში მხედველობიდან არ უნდა გამოგვეპაროს ისიც, რომ გერმანიის ხელახალი შეიარაღება, რის შესახებ უკვე გაისმის გაფრთხილებანი, „აუცილებლად წარმოშობს ახალ პრობლემებს, რომლებსაც შეუძლიათ უკიდურესად შეასუსტონ მოკავშირეთა ერთიანობის უკვე გადატვირთული საფუძველი“.

„ხელახლა შეიარაღებულმა და ნაციონალისტურმა გერმანიამ, — აღნიშნავს „ნიუ-იორკ ტაიმსი“, — შესაძლოა წარმოშვას ნაპერწკალი კაპიტალისტების ომისა კაპიტალისტების წინააღმდეგ“.

ასეთია ისტორიის დიალექტიკა, როგორადაც უნდა ილაშქრებდნენ დიალექტიკის წინააღმდეგ ზოგიერთი ბატონი ფილოსოფოსები, პოლიტიკოსები და დიპლომატები...

შემთხვევითი არ არის ის ფაქტიც, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებში სულ უფრო მეტ წინააღმდეგობას უწევენ იმას, რომ მილიარდობით თანხები გამოჰყონ სამხედრო მიზნებისათვის, კერძოდ, ეგრეთწოდებული „ურთიერთუშიშროებისათვის“, რასაც სინამდვილეში უშიშროებასთან საერთო არა აქვს რა.

ამავე დროს ბევრი ქვეყნის რეალური ეკონომიური ინტერესები მოითხოვენ ვაჭრობის გაფართოებას. ეს გამოიხატება დასავლეთში ფართოდ გავრცელებული მოძრაობით საერთაშორისო ეკონომიური ურთიერთობის ნორმალიზაციისათვის, ვაჭრობის გაფართოებისათვის.

(დასასრული შემდეგ ნომერში).

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მე-8 სესია

ნიუ-იორკი, 22 სექტემბერი. (საკდესი). გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის გუშინდელ დღის პლენარულ სხდომაზე საერთო კამთის დროს სიტყვები წარმოთქვეს საბერძნეთისა და პერუს დელეგატებმა.

საბერძნეთის წარმომადგენელმა კირუმ თავისი სიტყვის დასაწყისში აღნიშნა, რომ „გენერალური ასამბლეის მე-8 სესია უკეთეს პირობებში იხსნება“, ვიდრე წინა სესია. საბერძნეთის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ ომი კორეაში მხოლოდ „ერთი ფურცელია ეგრეთწოდებულ აღმოსავლეთისა და დასავლეთის კონფლიქტში“ და განაცხადა, რომ ეს „კონფლიქტი“ ამჟამად თითქოს „ნაკლებად მწვავეა“.

კირუმ სსრ კავშირისა და სახალხო დემოკრატიის ქვეყნებისაგან მოითხოვა დააბრუნონ პოლიტიკური ლტოლვილები, რომლებმაც საბერძნეთის თანამრთა დევნისაგან თავშესაფარი ჰპოვეს ამ ქვეყნებში.

შეეხო რა კუნძულ კვიპროსის საკითხს, რომლის ბერძენი მოსახლეობაც, როგორც კირუმ განაცხადა, მოითხოვს, რომ მას მიეცეს თვითგამორკვევის უფლება, საბერძნეთის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ მისმა მთავრობამ მხარი არ დაუჭირა ამ კუნძულის მოსახლეობის თხოვნას— შეტანილ იქნას კვიპროსის საკითხი გენერალური ასამბლეის დღის წესრიგში, რადგან ჯერჯერობით საბერძნეთის მთავრობა ინგლისთან „ორმხრივი მოლაპარაკების მეთოდს ამჯობინებს“.

ამართლებდა რა საბერძნეთს, თურქეთსა და იუგოსლავიას შორის სამხედრო ხელშეკრულების დადებას, კირუ ცდილობდა დამტკიცებინა, თითქოს ამ სამხედრო კავშირის დადება „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიზნებს“ შეესაბამებოდეს.

პერუს დელეგატმა ბელაუნდემ თავის გამოსვლაში ძირითადად გაიმეორა შინაარსი ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის დალესის განცხადებისა შეიარაღების შეზღუდვის, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში ახალ წევრთა მიღების, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდების გადასინჯვის და სხვა საკითხებზე. ბერუს წარმომადგენელმა გენერალური ასამბლეის ყურადღება მიაპყრო მსოფლიოში საქმიანი აქტივობის შენელებას, საერთაშორისო ანგარიშსწორების მიტედვით გადასახდელთა მერყეობას და სუსტად განვითარებული ქვეყნების არადამაკმაყოფილებელ ეკონომიურ მდგომარეობას.

ნიუ-იორკი, 22 სექტემბერი. (საკდესი). დღეს გაიმართა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის გენერალური კომიტეტის სხდომა, რომელზეც განხილულ იქნა საბჭოთა კავშირის წინადადება — შეტანილ იქნას ასამბლეის დღის წესრიგში შემდეგი პუნქტი: „გენერალური მდივნის მემორანდუმი გენერალური ასამბლეის 1953 წლის 28 აგვისტოს მიღებული „C“ რეზოლუციის განხორციელების შესახებ“. ეს რეზოლუცია ავალებს გენერალურ მდივანს გენერალური ასამბლეის VII სესიის მიერ კორეის საკითხზე მიღებული წინადადებანი აცნობოს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკისა და კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობებს.

საბჭოთა კავშირის წინადადება განმარტა საბჭოთა კავშირის დელეგაციის მეთაურმა ა. ი. ვიშინსკიმ.

შეერთებული შტატების წარმომადგენელი ლოჯი საბჭოთა კავშირის წინადადების წინააღმდეგ წავიდა.

მას მხარი დაუჭირეს ინგლისის, საფრანგეთისა და ბელგიის წარმომადგენლებმა.

პოლონეთის წარმომადგენელმა კაე-სუზმ მხარი დაუჭირა საბჭოთა წინადადებას.

მექსიკის, იუგოსლავიის, სალვადორის, კანადის, ისრაელის, ეროყის, ვენესუელის წარმომადგენლებისა და გომინდანელის გამოსვლის შემდეგ ხელმეორედ გამოვიდა ა. ი. ვიშინსკი, რომელმაც განაცხადა, რომ საბჭოთა დელეგაციის მიერ წარდგენილი პუნქტის გამორიცხვის და ამით კორეის საკითხთა პოლიტიკური კონფერენციის ვადის გადადების ცდა „საშიში თამაშია“.

შემდეგ მოხდა კენჭისყრა, რომლის შედეგადაც გენერალურმა კომიტეტმა უარყო საბჭოთა წინადადება.

კორეაში დაზავების სამხედრო კომისიის სხდომაზე

პეკინი, 22 სექტემბერი. (საკდესი). სინხუას სააგენტოს კორესპონდენტმა 21 სექტემბერს კესონიდან გადმოგვცა:

დაზავების სამხედრო კომისიის კორეა-ჩინეთის მხარის უფროსმა წევრმა გენერალ-ლეიტენანტმა ლი სან ჩომ კომისიის დღევანდელ სხდომაზე ამერიკის წარმომადგენელს გადასცა 98.742 კორეელი და ჩინელი სამხედრო ტყვის სია და მოსთხოვა ამერიკის მხარეს განმარტება მათი ადგილსამყოფელის შესახებ.

ეს სია, რომელიც შეიცავს კორეის სახალხო არმიის 83.158 ტყვე მებრძოლს და 15.584 ტყვე ჩინელ სახალხო მოხალისეს, შედგენილ იქნა ტყვეთა სიების საფუძველზე, რომლებიც ამერიკელებმა კორეა-ჩინეთის მხარეს გადასცეს კორეაში დაზავების შესახებ მოლაპარაკების მსვლელობაში, აგრეთვე ამერიკის მხარის მიერ წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტისათვის წარდგენილი სიებისა და სამხედრო ტყვეების მიერ მშობლებისათვის გაგზავნილი წერილების და ამერიკის მხარის მიერ გამოქვეყნებული ცნობების საფუძველზე.

გენერალ-ლეიტენანტმა ლი სან ჩომ მოსთხოვა ამერიკის მხარეს პასუხსაგები და კონკრეტული განმარტება იმის შესახებ, თუ სად იმყოფება სიაში მოხსენებული თვითეული სამხედრო ტყვე.

მან აგრეთვე მოაგონა შორეულ აღმოსავლეთში გაერთიანებული ერების ძალების მთავარსარდლის გენერალ კლარკის 29 ივნისის წერილი, რომელშიც გენერალი კლარკი დაპირებას იძლეოდა კვლავაც მიეღო ღონისძიებანი ლი სან მანის მიერ „განთავისუფლებული“ 27 ათასი სამხედრო ტყვის დასაბრუნებლად. გენერალ-ლეიტენანტმა ლი სან ჩომ მოსთხოვა ამერიკის მხარეს დაუყოვნებლივ გაეცა პასუხი ამ კითხვაზე.

გენერალ-ლეიტენანტმა ლი სან ჩომ შემდეგ განაცხადა, რომ ამერიკელების მიერ 9 სექტემბერს გადაცემული ამერიკის მხარის 3.100 სამხედრო ტყვის სია, რომლებიც თითქოს ჯერ არ იყვნენ რეპატრიირებულნი, უხეში ნაყალბევია და შედგენილია ისე, რომ გულმოდგინედ არ არის შემოწმებული. წინასწარი შემოწმების შედეგად, თქვა გენერალ-ლეიტენანტმა ლი სან ჩომ, გამოირკვა, რომ სამხედრო ტყვეთა სიაში მოხსენებულთაგან 519 კაცი უკვე რეპატრიირებულია, ხოლო 380 ან განთავისუფლებულ იქნა ფრონტის ხაზზე, ან გაიქცა ან დაიხოცა როგორც ეს კორეა-ჩინეთის მხარემ წინათ აცნობა ამერიკელებს. რაც შეეხება ამერიკელთა სიაში აღნიშნულ დანარჩენ პირებს, ზოგიერთი მათგანი უშუალოდ რეპატრიაციას არ ექვემდებარება, მეტი წილი კი საერთოდ ტყვედ არ ყოფილა წამოყვანილი.

გუმაცენდეს გარდაცვალება

ულან-ბატორი, 23 სექტემბერი. (საკდესი). დღეს გარდაიცვალა მონღოლეთის სახალხო-რევოლუციური პარტიის უხუცესი მოღვაწე, მონღოლეთის სახალხო რესპუბლიკის დიდი სახალხო ჰურალის პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გონჩიგაინ ბუმაცენდე.

საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირი შვეიცარიაში

ციურიხი, 23 სექტემბერი. (საკდესი). გუშინ ციურიხში გაიმართა მიხეილ ბოტვინიკთან მატჩის პრეტენდენტთა მატჩ-ტურნირის მე-13 ტური. მწვავე ბრძოლის შემდეგ ყაიმით დამთავრდა სმისლოვ — ტაიმანოვის, კოტოვ — პეტროსიანისა და კერეს — გლიგორიჩის შეხვედრები. შტალბერგმა წაიგო სბოსთან. ბოლესლავსკის ავერბახთან გადადებულ პოზიციაში ერთგვარი უპირატესობა აქვს. ლიდერთა ჯგუფის გამორკვევისათვის მნიშვნელოვანი რეშევსკი — ბრონშტეინისა და გელერ — ნაიდორფის პარტიები შეწყდა ისეთ მდგომარეობაში, სადაც საბჭოთა გროსმაისტერებს პოზიციური უპირატესობა აქვთ.

რედაქტორი დ. მჭედლიშვილი.

ოპერისა და ბალეტის თეატრი

24 სექტემბერს	დ. თორაძე — **გორდა**
25 სექტემბერს	ე. ბიზე — **კარმენ** (ა. დროზდოვის მონაწილეობით).

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

მეუღლე ეუეუნა, შვილები სერგო, იური, ომარი ძმები: ნოე, ბათლომე, ერმილე დები: ნინა, ეუეუნა, ვალიდა და მარო ურუშაძეები ოჯახებით იუწყებიან **ილია არსენის-ძე ურუშაძის** გარდაცვალებას. პანაშვიდი 25, 26-IX, 8 ს. გამოსვენება 27-IX 3 ს. (უნივერსიტეტის 16ა).

მე-4 სტომატოლოგიური პოლიკლინიკის თანამშრომლები იუწყებიან **ერმალო დიმიტრის-ძე ქართველიშვილის** გარდაცვალებას.

მე-7 სტომატოლოგიური პოლიკლინიკის თანამშრომლები იუწყებიან **პატარა მარინე ლევანის ასულ სამხარაძის** გარდაცვალებას.

მეუღლე მაგდანე, შვილები იულია, თინა, ნორა, კარლო, სიძე ვ. ფალავა, რძალი ნათელა და შვილიშვილები იუწყებიან **ვიქტორ გიორგის-ძე წულაძის** გარდაცვალებას.